

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2003-2004

14 NOVEMBRE 2003

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Canada en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et au Protocole, faits à Ottawa le 23 mai 2002

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	14
Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Canada en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et au Protocole	15
Avant-projet de loi	39
Avis du Conseil d'État	40

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2003-2004

14 NOVEMBER 2003

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en met het Protocol, ondertekend te Ottawa op 23 mei 2002

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	14
Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en met het Protocol	15
Voorontwerp van wet	39
Advies van de Raad van State	40

EXPOSÉ DES MOTIFS

Mesdames, Messieurs,

Le Gouvernement soumet aujourd'hui à votre approbation la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Canada en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Ottawa le 23 mai 2002.

L'examen des dispositions techniques de cette Convention et du Protocole est précédé d'une brève évocation du contexte général qui a entouré la conclusion de la Convention et du contexte juridique européen dans lequel elle s'inscrit.

A. Contexte général

La Belgique et le Canada sont liés par une convention préventive de la double imposition signée le 29 mai 1975. La Convention signée le 23 mai 2002, qui fait l'objet de la présente loi d'assentiment, remplacera la Convention de 1975 conformément aux modalités qu'elle prévoit.

La Convention du 23 mai 2002 vise essentiellement à réduire l'imposition dans l'Etat de la source pour les dividendes, intérêts et redevances afin de favoriser les échanges et les investissements entre la Belgique et le Canada. La révision a toutefois également été mise à profit pour modifier légèrement quelques autres dispositions.

B. Contexte juridique européen

L'article 220, alinéa 1 du Traité instituant la Communauté européenne invite expressément les Etats membres à entamer des négociations entre eux en vue d'éliminer la double imposition à l'intérieur de la Communauté européenne. En ce qui concerne les relations avec les Etats tiers, le Traité ne stipule rien en la matière. Ne donnant aucune compétence expresse à la Commission européenne pour conclure des traités au nom des Etats membres en matière d'impôts directs, il laisse dès lors toute latitude à ces derniers d'éliminer la double imposition avec les Etats tiers. Suite à divers arrêts de la Cour de Justice européenne, il est toutefois admis que l'Union peut, suivant certaines conditions, conclure des accords avec des Etats tiers dans toute l'étendue des objectifs définis dans la première partie du Traité (article 1 à 7c). Pour ce faire, il faut que la matière à négocier fasse l'objet de règles communes à l'intérieur de l'Union et que ces règles soient affectées par l'accord à négocier. A l'heure actuelle, la Commission n'a pris

MEMORIE VAN TOELICHTING

Dames en heren,

De Regering onderwerpt heden aan uw goedkeuring de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het Protocol, ondertekend te Ottawa op 23 mei 2002.

De analyse van de technische bepalingen van deze Overeenkomst en van het Protocol wordt voorafgegaan door een korte uiteenzetting van de algemene context waarin de Overeenkomst werd gesloten en van de Europese juridische context waarin zij kadert.

A. Algemene context

België en Canada zijn gebonden door een dubbelbelastingverdrag dat werd ondertekend op 29 mei 1975. De op 23 mei 2002 ondertekende Overeenkomst die het voorwerp is van onderhavige goedkeuringswet, zal de Overeenkomst van 1975 vervangen overeenkomstig de modaliteiten waarin zij voorziet.

De Overeenkomst van 23 mei 2002 beoogt vooral de in de bronstaat geheven belasting op dividenden, interest en royalty's te verminderen teneinde de handel en de investeringen tussen België en Canada te bevorderen. De herziening werd evenwel eveneens te baat genomen om enkele andere bepalingen lichtjes te wijzigen.

B. Europese juridische context

Artikel 220, eerste lid van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, nodigt de Lidstaten uitdrukkelijk uit onderling onderhandelingen aan te vatten om dubbele belasting binnen de Europese Gemeenschap af te schaffen. Inzake de relaties met derde Staten, stipt het Verdrag niets aan. Door geen enkele uitdrukkelijke bevoegdheid te geven aan de Europese Commissie om in naam van de Lidstaten verdragen te sluiten inzake directe belastingen, laat het dientengevolge de volledige vrijheid aan de Lidstaten om dubbele belasting met derde Staten te vermijden. Ingevolge verschillende arresten van het Europese Hof van Justitie is het echter toegestaan dat de Unie, onder bepaalde voorwaarden, akkoorden kan sluiten met derde Staten binnen de gehele reikwijdte van de doelstellingen die zijn bepaald in het eerste deel van het Verdrag (artikel 1 tot 7c). Hiertoe moet de te onderhandelen materie het voorwerp zijn van gemeenschappelijke voorschriften binnen de Unie en moet het te onderhandelen akkoord betrek-

aucune initiative visant à être autorisée à négocier des conventions de double imposition avec les Etats tiers.

Par ailleurs, les Etats membres ont conservé leurs compétences à l'égard des impôts directs, même si la Communauté européenne dispose d'une compétence concurrente de principe en vertu de l'article 100 du Traité. Le Conseil, statuant à l'unanimité, arrête, en effet, des directives pour le rapprochement des dispositions législatives, réglementaires et administratives des Etats membres qui ont une incidence directe sur l'établissement ou le fonctionnement du marché commun. Jusqu'à présent, cette compétence concurrente n'a été mise en œuvre que de manière très limitée. Les directives arrêtées par le Conseil n'intéressent que les opérations entre résidents d'Etats membres différents, les relations entre Etats membres et Etats tiers ne sont que très peu ou pas concernées. Dans le contexte juridique européen actuel, la compétence des Etats membres est dès lors demeurée entière lorsqu'il s'agit de conclure des conventions préventives de la double imposition avec les Etats tiers.

C. Dispositions techniques

Le Canada et la Belgique étant membre de l'OCDE, la Convention s'inspire dans une large mesure du modèle de convention élaboré par cette organisation internationale.

La plupart des dispositions de la Convention ne sont par ailleurs pas fondamentalement différentes des dispositions prévues par la Convention du 29 mai 1975. La formulation de ces dispositions a cependant été parfois adaptée afin d'intégrer les modifications introduites par le Modèle OCDE de Convention fiscale qui est périodiquement actualisé.

Les différences plus fondamentales entre les dispositions de la Convention de 1975 et celles de la Convention qui est soumise à votre assentiment sont brièvement examinées ci-après.

Article 4 et point 1 du Protocole (Résident)

La notion de «résident d'un Etat contractant» permet de déterminer le champ d'application de la Convention quant aux personnes. Le paragraphe 1 vise les personnes qui sont «assujetties à l'impôt» dans un Etat contractant en vertu de la législation interne de cet Etat (assujettissement intégral).

Dans de nombreux Etats — notamment en Belgique et au Canada — les organismes, tels que les fonds de pensions et les organisations charitables, sont considérés comme étant assujettis à l'impôt lorsqu'ils

king hebben op deze voorschriften. Tot nu toe heeft de Commissie geen enkel initiatief genomen om gemachtigd te worden met derde Staten te onderhandelen over dubbelbelastingverdragen.

Bovendien hebben de Lidstaten hun bevoegdheden inzake directe belastingen behouden, zelfs indien de Europese Gemeenschap in principe over harmoniserende bevoegdheid beschikt krachtens artikel 100 van het Verdrag. De Raad stelt inderdaad met eenparigheid van stemmen richtlijnen vast voor het nader tot elkaar brengen van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lidstaten die rechtstreeks van invloed zijn op de instelling of de werking van de gemeenschappelijke markt. Tot nu toe werd deze harmoniserende bevoegdheid slechts op zeer beperkte wijze toegepast. De richtlijnen, bepaald door de Raad, hebben enkel betrekking op de verrichtingen tussen inwoners van verschillende Lidstaten en de betrekkingen tussen Lidstaten en derde Staten worden niet of slechts nauwelijks beoogd. In de huidige Europese juridische context is de bevoegdheid van de Lidstaten inzake het sluiten van overeenkomsten tot het vermijden van dubbele belasting met derde Staten derhalve volledig blijven bestaan.

C. Technische bepalingen

Daar Canada en België lid zijn van de OESO, is de Overeenkomst in vrij ruime mate opgemaakt naar het door deze internationale organisatie opgestelde modelverdrag.

De meeste bepalingen van de Overeenkomst zijn trouwens niet fundamenteel verschillend van de bepalingen waarin is voorzien in de Overeenkomst van 29 mei 1975. De formulering van die bepalingen werd nochtans enigszins aangepast teneinde er de wijzigingen in op te nemen die werden ingevoerd door het OESO-Model van Belastingverdrag, dat regelmatig wordt geactualiseerd.

De meer fundamentele verschillen tussen de bepalingen van de Overeenkomst van 1975 en die van de Overeenkomst die u ter goedkeuring wordt voorgelegd, worden hierna kort onderzocht.

Artikel 4 en punt 1 van het Protocol (Inwoner)

Het begrip «inwoner van een overeenkomstsluitende Staat» maakt het mogelijk het toepassingsgebied van de Overeenkomst te bepalen wat personen betreft. Paragraaf 1 beoogt de personen die «aan belasting zijn onderworpen» in een overeenkomstsluitende Staat ingevolge de interne wetgeving van die Staat (integrale belastingplicht).

In talrijke Staten — inzonderheid in België en in Canada — worden instellingen, zoals pensioenfondsen en liefdadigheidsinstellingen beschouwd als zijnde aan belasting onderworpen indien zij van

sont exonérés d'impôt par la législation de cet Etat. La plupart de ces Etats — notamment la Belgique et le Canada — considèrent ces organismes comme des résidents aux fins de la Convention.

Le point 1 du Protocole confirme cette interprétation.

Article 5 (Etablissement stable)

L'article 5, paragraphe 4 prévoit qu'une installation, une tour ou un navire de forage pour explorer ou exploiter des ressources naturelles ne constituent un établissement stable que si ces installations fixes d'affaires sont utilisées pendant plus de trois mois au cours de toute période de douze mois.

En l'absence d'une telle disposition, les équipements en question (y compris les navires de forage qui, dans le cadre d'une activité commerciale qui constitue un tout cohérent, se déplacent dans un espace géographiquement cohérent) constituent, en principe, un établissement stable même lorsque les équipements sont maintenus durant une très courte période. Toutefois, l'expérience montre que les Etats considèrent qu'il n'existe pas d'établissement stable lorsque des activités sont exercées sur leur territoire par l'intermédiaire d'une installation fixe d'affaires qui est maintenue pendant moins de trois mois. L'article 5, paragraphe 4 ne fait dès lors que confirmer la pratique habituelle des Etats contractants.

L'article 5, paragraphe 5, f) prévoit que le cumul d'activités préparatoires ou auxiliaires énumérées aux alinéas a) à e) dans la même installation fixe d'affaires ne doit pas être considéré comme constituant un établissement stable à condition que l'ensemble des activités exercées à la suite de ce cumul par l'installation fixe d'affaires garde un caractère préparatoire ou auxiliaire. Le caractère préparatoire ou auxiliaire du cumul d'activité est déterminé au cas par cas en fonction des circonstances.

L'article 5, paragraphe 8 prévoit qu'une entreprise d'assurance d'un Etat contractant est, sauf en cas de réassurance, considérée comme ayant un établissement stable dans l'autre Etat contractant si elle perçoit des primes dans cet autre Etat ou assure des risques qui y sont situés par l'intermédiaire d'un agent dépendant ou d'un agent indépendant, à condition que ces agents disposent de pouvoirs qu'ils exercent habituellement leur permettant de conclure des contrats au nom de l'entreprise.

Cette disposition applicable aux entreprises d'assurance se borne, en fait, à confirmer les règles qui résulteraient pour les entreprises d'assurances des

belasting zijn vrijgesteld door de wetgeving van die Staat. De meeste van die Staten — inzonderheid België en Canada — beschouwen die instellingen als inwoner voor de toepassing van de Overeenkomst.

Punt 1 van het Protocol bevestigt deze interpretatie.

Artikel 5 (Vaste inrichting)

Artikel 5, paragraaf 4 bepaalt dat een installatie, een boorinrichting of een schip voor het onderzoek naar of de ontginning van natuurlijke rijkdommen alleen dan een vaste inrichting is wanneer het gebruik ervan langer duurt dan drie maanden in enig tijdvak van twaalf maanden.

Bij ontstentenis van een dergelijke bepaling, is de uitrusting waarvan sprake (inclusief de boorschepen die, in het kader van een handelswerkzaamheid die een coherent geheel vormt, zich verplaatsen in een coherente geografische ruimte) in principe een vaste inrichting zelfs indien de uitrusting slechts heel kort blijft behouden. De ervaring toont evenwel aan dat de Staten ervan uitgaan dat er geen vaste inrichting is als er op hun grondgebied werkzaamheden worden uitgeoefend door middel van een vaste bedrijfsinrichting die gedurende minder dan drie maanden wordt behouden. Artikel 5, paragraaf 4 bevestigt dus slechts de gebruikelijke handelwijze van de overeenkomstsluitende Staten.

Artikel 5, paragraaf 5, f) bepaalt dat de cumulatie van de in de subparagrafen a) tot e) opgesomde werkzaamheden van voorbereidende aard of hulpwerkzaamheden in dezelfde vaste bedrijfsinrichting niet moet worden beschouwd als een vaste inrichting op voorwaarde dat het geheel van de werkzaamheden die ten gevolge van die cumulatie door de vaste bedrijfsinrichting worden uitgeoefend van voorbereidende aard is of het karakter van hulpwerkzaamheden heeft. Er wordt geval per geval rekening houdend met de omstandigheden bepaald of de cumulatie van de werkzaamheden al dan niet van voorbereidende aard is of het karakter van hulpwerkzaamheden heeft.

Artikel 5, paragraaf 8 bepaalt dat een verzekeringsonderneming van een overeenkomstsluitende Staat, behalve wat betreft herverzekeringsverrichtingen, geacht wordt een vaste inrichting in de andere Staat te bezitten, wanneer zij in die andere Staat premies int of aldaar gelegen risico's verzekert door bemiddeling van een afhankelijke of onafhankelijke vertegenwoordiger, op voorwaarde dat deze vertegenwoordigers een machtiging bezitten om namens de onderneming overeenkomsten af te sluiten en dit recht gewoonlijk uitoefenen.

Deze bepaling die van toepassing is op de verzekeringsondernemingen beperkt zich er in feite toe de regels te bevestigen die voor de verzekeringsonderne-

dispositions de l'article 5, paragraphes 6 (agents dépendants) et 7 (agents indépendants). L'article 5, paragraphe 6 prévoit, en effet, expressément que les agents dépendants qui sont habilités à conclure des contrats au nom de l'entreprise constituent un établissement stable pour l'entreprise lorsque leur activité n'est pas préparatoire ou auxiliaire pour l'entreprise. En appliquant l'article 5, paragraphe 7, on considère, par ailleurs, qu'un agent indépendant n'agit pas dans le cadre ordinaire de son activité et constitue un établissement stable pour l'entreprise pour laquelle il exerce son activité, lorsqu'il agit habituellement à l'égard de l'entreprise comme agent permanent disposant de pouvoirs de conclure des contrats.

Article 8 (Navigation maritime et aérienne)

L'article 8, paragraphe 4, a), précise que les bénéfices tirés de l'exploitation en trafic international de navires ou d'aéronefs comprennent les intérêts de fonds qui se rattachent directement à l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronefs si ces intérêts sont accessoires à l'exploitation en question. Cette disposition élargit légèrement la portée de l'article 8.

Normalement les bénéfices tirés de l'exploitation en trafic international de navires ou d'aéronefs ne comprennent que les intérêts de fonds qui se rattachent directement à l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronefs dans l'Etat contractant. Ainsi, l'article 8 s'appliquerait aux intérêts générés, par exemple, par le flux de trésorerie requis en Belgique pour l'exploitation de navires en trafic international par une entreprise canadienne mais il ne s'appliquerait pas, par exemple, aux intérêts provenant de la gestion du flux de trésorerie effectué par l'établissement stable belge pour le compte du siège central dans le cadre d'une centralisation des activités financières. Les dispositions de l'article 7 seraient applicables à ces derniers intérêts.

L'article 8, paragraphe 4, a), rend, dès lors, également imposables dans l'Etat dont l'entreprise est un résident l'ensemble des intérêts provenant de l'activité de gestion de fonds exercée par un établissement stable situé dans l'autre Etat contractant, à partir du moment où ces intérêts sont accessoires à l'exploitation par l'entreprise de navires ou d'aéronefs en trafic international.

L'article 8, paragraphe 4, b), restreint la portée habituelle de l'article 8 dans la mesure où elle précise que cet article ne vise les bénéfices qu'une entreprise tire de la location d'un navire ou d'un aéronef, tout

mingen zouden voortvloeien uit de bepalingen van artikel 5, paragrafen 6 (afhankelijke vertegenwoordigers) en 7 (onafhankelijke vertegenwoordigers). Artikel 5, paragraaf 6 bepaalt immers uitdrukkelijk dat de afhankelijke vertegenwoordigers die bevoegd zijn om namens de onderneming overeenkomsten af te sluiten, een vaste inrichting zijn voor de onderneming indien hun werkzaamheid niet van voorbereidende aard is of niet het karakter van hulpwerkzaamheid heeft voor de onderneming. Bij toepassing van artikel 5, paragraaf 7, wordt trouwens aangenomen dat een onafhankelijke vertegenwoordiger niet handelt in de normale uitoefening van zijn bedrijf en een vaste inrichting is voor de onderneming waarvoor hij zijn werkzaamheid uitoefent, indien hij ten aanzien van de onderneming gewoonlijk handelt als permanent vertegenwoordiger die de bevoegdheid heeft overeenkomsten af te sluiten.

Artikel 8 (Zeevaart en luchtvaart)

Artikel 8, paragraaf 4, a), preciseert dat winst verkregen uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer interest omvat uit fondsen die rechtstreeks zijn verbonden met de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer, op voorwaarde dat die interest bijkomend is ten opzichte van de exploitatie. Deze bepaling breidt de draagwijdte van artikel 8 lichtjes uit.

Winst uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer omvat normaliter slechts interest uit fondsen die rechtstreeks zijn verbonden met de exploitatie, in internationaal verkeer, van schepen of luchtvaartuigen in de overeenkomstsluitende Staat. Aldus zou artikel 8 van toepassing zijn op interest die bijvoorbeeld voortkomt uit de geldstroom die in België is vereist voor de exploitatie van schepen in internationaal verkeer door een Canadese onderneming, maar zou het bijvoorbeeld niet van toepassing zijn op interest uit het beheer van de geldstroom verricht door de Belgische vaste inrichting voor rekening van de hoofdzetel in het kader van een centralisering van de financiële werkzaamheden. De bepalingen van artikel 7 zouden van toepassing zijn op die laatstbedoelde interest.

Door artikel 8, paragraaf 4, a), mag de Staat waarvan de onderneming inwoner is dus eveneens belasting heffen van het geheel van de interest die voortkomt uit het beheer van fondsen verricht door een in de andere overeenkomstsluitende Staat gevestigde vaste inrichting vanaf het ogenblik waarop die interest bijkomend is ten opzichte van de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer door de onderneming.

Artikel 8, paragraaf 4, b), beperkt de gebruikelijke draagwijdte van artikel 8 in de mate waarin wordt gepreciseerd dat bedoeld artikel slechts de winst beoogt die een onderneming verkrijgt uit de verhuring

armé et équipé, que si cette location est accessoire à l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronefs par cette entreprise.

Cette disposition élargit, par contre, la portée habituelle de l'article 8 dans la mesure où il vise les bénéfices provenant de la location coque nue d'un navire ou d'un aéronef si la location est accessoire à l'exploitation en trafic international de navires ou d'aéronefs par cette entreprise et pas seulement lorsque ces bénéfices constituent une source occasionnelle de revenus pour l'entreprise.

Article 9 (Entreprises associées)

Un paragraphe 2 a été inséré à l'article 9 qui prévoit que la Belgique et la Canada s'efforcent de supprimer les doubles impositions économiques qui résultent des ajustements de bénéfices entre entreprises associées.

Les paragraphes 3 et 4 limitent toutefois les cas dans lesquels un Etat contractant peut supprimer les doubles impositions économiques qui résultent des ajustements de bénéfices entre entreprises associées. Un Etat contractant ne pourra pas procéder à l'ajustement corrélatif des bénéfices d'une entreprise après l'expiration des délais prévus par son droit interne et, en aucun cas, après l'expiration d'un délai de six ans à compter de la fin de l'année au cours de laquelle les bénéfices qui feraient l'objet d'une telle rectification auraient été réalisés par une entreprise de cet Etat ni en cas de fraude ou de manquement volontaire.

Article 10 (Dividendes)

En vertu de l'article 10, paragraphe 2, l'imposition dans l'Etat de la source est limitée à 5% du montant brut des dividendes lorsque le bénéficiaire effectif des dividendes est une société qui détient directement au moins 10% des actions assorties d'un droit de vote de la société distributrice.

L'imposition dans l'Etat de la source est limitée à 15% dans les autres cas.

L'article 10, paragraphe 6, limite également l'impôt additionnel de 25% que le Canada perçoit sur les bénéfices des établissements stables de sociétés étrangères («branch tax») à 5% des bénéfices imputables aux établissements stables de sociétés belges après déduction notamment des impôts canadiens perçus sur les bénéfices et des bénéfices réinvestis au Canada.

van een geheel uitgerust en bemand schip of luchtvaartuig, indien die verhuring bijkomend is ten opzichte van de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer door die onderneming.

Deze bepaling verruimt daarentegen de gebruikelijke draagwijdte van artikel 8 in de mate waarin ze betrekking heeft op de winst uit de verhuring van een onbemand schip of luchtvaartuig, indien de verhuring bijkomend is ten opzichte van de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer door die onderneming en niet enkel indien deze winst een occasionele bron van inkomsten voor de onderneming vormt.

Artikel 9 (Afhankelijke ondernemingen)

Aan artikel 9 werd een paragraaf 2 toegevoegd waarin is bepaald dat België en Canada ernaar streven de economische dubbele belasting af te schaffen die het gevolg is van aanpassingen van de winst tussen afhankelijke ondernemingen.

De paragrafen 3 en 4 beperken evenwel de gevallen waarin een overeenkomstsluitende Staat de economische dubbele belasting kan afschaffen die het gevolg is van aanpassingen van de winst tussen afhankelijke ondernemingen. Een overeenkomstsluitende Staat zal niet kunnen overgaan tot de correlatieve aanpassing van de winst van een onderneming na het verstrijken van de verjaringstermijnen waarin zijn nationale wetgeving voorziet, en in elk geval niet na zes jaar vanaf het einde van het jaar waarin de winst waarop die wijziging van toepassing zou zijn, zou zijn behaald door een onderneming van die Staat, noch in geval van fraude of moedwillig verzuim.

Artikel 10 (Dividenden)

Krachtens artikel 10, paragraaf 2, is de belasting in de bronstaat beperkt tot 5% van het brutobedrag van de dividenden indien de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden een vennootschap is die onmiddellijk ten minste 10% bezit van de stemgerechtigde aandelen van de uitkerende vennootschap.

De belasting in de bronstaat is beperkt tot 15% in de andere gevallen.

Artikel 10, paragraaf 6, beperkt eveneens de bijkomende belasting van 25% welke Canada heft van de winst van vaste inrichtingen van buitenlandse vennootschappen («branch tax») tot 5% van de winst die kan worden toegerekend aan de vaste inrichtingen van Belgische vennootschappen, na aftrek onder andere van de Canadese belastingen geheven van de winst en van de winst die in Canada werd geherinvesteerd.

Article 11 (Intérêts)

L'imposition dans l'Etat de la source est normalement limitée à 10% du montant brut des intérêts (au lieu de 15% dans la Convention de 1975).

Certains intérêts sont toutefois exemptés d'impôt dans l'Etat contractant d'où ils proviennent. Il s'agit :

— des intérêts payés en raison d'une dette liée à la vente à crédit d'un équipement, de marchandises ou de services quelconques, sauf si la vente ou la dette intervient entre des entreprises liées;

— des intérêts payés à l'autre Etat contractant ou à l'une des ses subdivisions politiques ou collectivités locales;

— des intérêts payés dans le cadre d'un régime organisé en vue de promouvoir les exportations (du côté belge, les institutions concernées doivent encore être agréées par échange de lettres).

Article 12 et 27, paragraphe 5 (Redevances)

L'imposition dans l'Etat de la source est normalement limitée à 10% du montant brut des redevances (comme dans la Convention de 1975).

L'exemption prévue par la Convention de 1975 pour les redevances relatives à des droits d'auteurs est maintenue (article 12, paragraphe 3, a)).

L'exemption est, par ailleurs, étendue aux redevances payées pour l'usage ou la concession de l'usage d'un logiciel d'ordinateur ou d'un brevet ou pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans le domaine industriel, commercial ou scientifique, à l'exclusion de toute information de la sorte fournie dans le cadre d'un contrat de location ou de franchisage (article 12, paragraphe 3, b)). Le bénéfice de cette nouvelle exemption est néanmoins refusé lorsque les entreprises qui recueillent des redevances via un établissement stable situé dans un Etat tiers et que ces redevances sont soumises dans l'Etat de résidence de l'entreprise et dans l'Etat de situation de l'établissement stable à une imposition cumulée inférieure à 60% de l'imposition qui serait applicable dans l'Etat de résidence de l'entreprise si cette dernière recueillait directement les redevances. Lorsque l'imposition cumulée est inférieure à 60%, l'exemption sera toutefois accordée quand les redevances se rattachent ou sont accessoires à une activité industrielle ou commerciale exercée dans l'Etat de situation de l'établissement stable ou quand le Canada impose les redevances payées à une entreprise belge en application de la législation canadienne relative aux sociétés étrangères contrôlées (article 27, paragraphe 5).

Artikel 11 (Interest)

De belasting in de bronstaat is normaliter beperkt tot 10% van het brutobedrag van de interest (in plaats van 15% in de Overeenkomst van 1975).

Sommige soorten interest zijn evenwel vrijgesteld van belasting in de overeenkomstsluitende Staat waaruit zij afkomstig zijn. Het gaat om :

— interest betaald voor een schuld in verband met de verkoop op afbetaling van enige uitrusting, koopwaar of diensten, behalve indien de verkoop plaats had of de schuld ontstond tussen verbonden personen;

— interest betaald aan de andere overeenkomstsluitende Staat, een staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan;

— interest betaald in het kader van een stelsel dat is georganiseerd ter bevordering van de uitvoer (aan Belgische zijde moeten de betrokken instellingen nog worden erkend middels een wisseling van brieven).

Artikel 12 en 27, paragraaf 5 (Royalty's)

De belasting in de bronstaat is normaliter beperkt tot 10% van het brutobedrag van de royalty's (zoals in de Overeenkomst van 1975).

De door de Overeenkomst van 1975 voorziene vrijstelling voor royalty's met betrekking tot auteursrechten wordt gehandhaafd (artikel 12, paragraaf 3, a)).

De vrijstelling wordt trouwens uitgebreid tot royalty's die worden betaald voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, software voor computers of een octrooi of voor inlichtingen omtrent ervaringen op het gebied van nijverheid, handel of wetenschap, met uitzondering van zulke inlichtingen verstrekt in verband met verhuis- of franchiseovereenkomsten (artikel 12, paragraaf 3, b)). Het voordeel van deze nieuwe vrijstelling wordt niettemin geweigerd indien de ondernemingen die royalty's innen via een vaste inrichting gevestigd in een derde Staat en indien deze royalty's in de Staat waarvan de onderneming inwoner is en in de Staat waar de vaste inrichting gevestigd is, onderworpen zijn aan een belasting waarvan het totaal minder dan 60% bedraagt van de belasting die van toepassing zou zijn in de Staat waarvan de onderneming inwoner is, indien deze onderneming de royalty's onmiddellijk zou innen. Indien de totale belasting minder bedraagt dan 60%, wordt de vrijstelling toch toegekend wanneer de royalty's zijn verkregen in verband met, of aanvullend of bijkomstig verband houden met, een nijverheids- of handelsbedrijf dat in de Staat waar de vaste inrichting is gevestigd, wordt uitgeoefend, of wanneer Canada de aan een Belgische onderneming betaalde royalty's belast bij toepassing van de Canadese wetgeving met betrekking tot gecontroleerde buitenlandse vennootschappen (artikel 27, paragraaf 5).

Article 13 (Gains en capital)

Les plus-values qu'un résident d'un Etat contractant tire de l'aliénation d'actions qui font partie d'une participation substantielle dans le capital d'une société qui est un résident d'un des Etats contractants et dont la valeur des actions est principalement tirée de biens immobiliers situés dans l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat contractant (article 13, paragraphe 4, a)).

De même, les plus-values qu'un résident d'un Etat contractant tire de l'aliénation d'une participation importante dans une société de personnes, une fiducie ou une succession constituée en vertu de la législation d'un des Etats contractants et dont la valeur est principalement tirée de biens immobiliers situés dans l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat contractant (article 13, paragraphe 4, b)).

Les biens immobiliers visés par ces dispositions ne comprennent pas les biens (autres que les biens locatifs) dans lesquels la société, la fiducie ou la succession exerce son activité.

En vertu de la législation canadienne, lorsqu'un contribuable cesse d'être un résident du Canada, les plus-values latentes qui existent le jour de son départ du Canada sur certains des biens de ce résident sont imposées au Canada. Ces plus-values non réalisées ne sont pas visées par l'article 13. Elles relèvent de l'article 21 qui traite des revenus non expressément visés par la Convention et permet à l'Etat de résidence du titulaire des revenus d'imposer ces revenus. Le jour de son départ du Canada, le contribuable étant toujours résident du Canada, le Canada est en droit d'imposer les plus-values latentes qui existent à ce moment-là.

Lorsque le contribuable devient un résident de la Belgique et aliène un bien, les plus-values réalisées suite à cette aliénation sont, dans certains cas, imposables et imposées en Belgique. Afin d'éviter une double imposition, l'article 13, paragraphe 6 prévoit qu'une personne physique peut être considérée, pour son imposition en Belgique, avoir, immédiatement avant de devenir un résident de la Belgique, vendu le bien dont la plus-value est imposée et racheté ce même bien à un prix égal à la valeur marchande du bien à ce moment là. La Belgique n'imposera dès lors pas la partie de la plus-value réalisée déjà imposée au Canada. Cette disposition ne s'applique toutefois pas aux biens qui donneraient lieu, s'ils étaient aliénés

Artikel 13 (Vermogenswinst)

Meerwaarden, die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit de vervreemding van aandelen die deel uitmaken van een belangrijke deelneming in het kapitaal van een vennootschap die inwoner is van een van de overeenkomstsluitende Staten wanneer de waarde van die aandelen hoofdzakelijk voortspuit uit onroerende goederen die in de andere overeenkomstsluitende Staat zijn gelegen, mogen in die andere overeenkomstsluitende Staat worden belast (artikel 13, paragraaf 4, a)).

Evenzo mogen meerwaarden die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit de vervreemding van een belangrijke deelneming in een personenvennootschap (partnership), trust of nalatenschap (estate), die is opgericht overeenkomstig de wetgeving in een van de overeenkomstsluitende Staten, wanneer de waarde daarvan hoofdzakelijk voortspuit uit onroerende goederen die in de andere overeenkomstsluitende Staat zijn gelegen, in die andere overeenkomstsluitende Staat worden belast (artikel 13, paragraaf 4, b)).

De onroerende goederen waarop deze bepalingen van toepassing zijn, omvatten niet de goederen (niet zijnde verhuurde goederen) waarin het bedrijf van de vennootschap, trust of nalatenschap (estate) wordt uitgeoefend.

Indien een belastingplichtige ophoudt inwoner van Canada te zijn, worden de latente meerwaarden die op de dag van zijn vertrek uit Canada, bestaan ten aanzien van sommige van de goederen van die inwoner, overeenkomstig de Canadese wetgeving, in Canada belast. Bedoelde niet-gerealiseerde meerwaarden vallen buiten het toepassingsgebied van artikel 13. Zij vallen onder artikel 21 dat handelt over inkomsten die niet uitdrukkelijk worden beoogd door de Overeenkomst en dat het voor de Staat waarvan de titularis van de inkomsten inwoner is, mogelijk maakt die inkomsten te belasten. Aangezien de belastingplichtige op de dag van zijn vertrek uit Canada nog steeds inwoner is van Canada, heeft Canada het recht de latente meerwaarden die op dat ogenblik bestaan, te belasten.

Indien de belastingplichtige inwoner wordt van België en een goed vervreemdt, worden de ten gevolge van deze vervreemding gerealiseerde meerwaarden in sommige gevallen belastbaar en belast in België. Om dubbele belasting te vermijden, bepaalt artikel 13, paragraaf 6 dat een natuurlijke persoon voor de belastingheffing in België, mag worden beschouwd alsof hij, onmiddellijk vóór hij inwoner werd van België, het goed waarvan de meerwaarde wordt belast had verkocht, en datzelfde goed opnieuw had aangekocht voor een bedrag dat gelijk is aan de marktwaarde van dat goed op dat ogenblik. België zal bijgevolg het gedeelte van de gerealiseerde meerwaarde dat reeds in Canada werd belast, niet meer belasten. Deze bepa-

immédiatement avant que la personne physique ne devienne un résident de la Belgique à des plus-values imposables en Belgique (plus-values sur immeubles situés en Belgique et plus-values relatives à des biens mobiliers faisant partie d'un établissement stable ou d'une base fixe situés en Belgique). Elle ne s'applique pas non plus aux biens immobiliers situés dans un Etat tiers.

Article 16 et point 5 du Protocole (Dirigeants de sociétés)

Les rémunérations, autres que les tantièmes et les jetons de présence, qu'un résident d'un Etat contractant reçoit d'une société qui est un résident de l'autre Etat contractant en raison de l'exercice d'une activité journalière de direction ou de caractère technique sont imposables conformément aux règles de l'article 15 (Professions dépendantes).

De même, les rémunérations qu'un résident du Canada associé dans une société, autre qu'une société par actions, résidente de la Belgique reçoit pour son activité personnelle au sein de cette société sont imposables conformément aux règles de l'article 15 (point 5 du Protocole).

Article 22 (Fortune)

La Convention couvre également l'impôt sur la fortune. Le Gouvernement fédéral canadien impose trois différentes formes d'impôts sur la fortune de sociétés qui sont des résidents du Canada: sur les grosses sociétés, sur les institutions financières et les sociétés d'assurance sur la vie. Généralement, l'impôt sur les revenus est crédité sur l'impôt sur la fortune qui constitue en quelque sorte un impôt minimum.

L'article 22 n'a pas d'incidence sur le montant de l'impôt sur la fortune auquel les sociétés canadiennes sont assujetties (aucun impôt à la fortune n'est perçu en Belgique, l'impôt canadien sur la fortune est calculé sur le capital utilisé au Canada).

Article 23 (Elimination de la double imposition)

En Belgique, la prévention de la double imposition est réalisée de la manière habituelle:

— les revenus (autres que dividendes, intérêts et redevances) imposés au Canada: exonération avec réserve de progressivité;

ling is evenwel niet van toepassing op goederen die, indien ze waren vervreemd onmiddellijk vóór het tijdstip waarop de natuurlijke persoon inwoner werd van België, aanleiding zouden geven tot in België belastbare meerwaarden (meerwaarden op in België gelegen gebouwen en meerwaarden betreffende roerende goederen die deel uitmaken van een vaste inrichting of van een vaste basis in België). Zij is ook niet van toepassing op onroerende goederen die in een derde Staat zijn gelegen.

Artikel 16 en punt 5 van het Protocol (Vennootschapsleiding)

Beloningen, niet zijnde tantièmes en presentiegelden, verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat van een vennootschap die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat terzake van de uitoefening van dagelijkse werkzaamheden van leidinggevende of van technische aard mogen overeenkomstig de regels van artikel 15 (Niet-zelfstandige beroepen) worden belast.

Evenzo mogen beloningen die een inwoner van Canada als vennoot in een vennootschap, niet zijnde een vennootschap op aandelen, inwoner van België, verkrijgt terzake van zijn persoonlijke werkzaamheid binnen die vennootschap, worden belast overeenkomstig de regels van artikel 15 (punt 5 van het Protocol).

Artikel 22 (Vermogen)

De Overeenkomst heeft eveneens betrekking op de vermogensbelasting. De Canadese federale Regering kent drie verschillende vormen van belastingen naar het vermogen van vennootschappen die inwoner zijn van Canada: er is een vermogensbelasting op grote vennootschappen, op financiële instellingen en op levensverzekeringsondernemingen. In het algemeen wordt de inkomstenbelasting gecrediteerd op de vermogensbelasting die in zekere zin een minimumbelasting is.

Artikel 22 heeft geen weerslag op het bedrag van de vermogensbelasting waaraan Canadese vennootschappen zijn onderworpen (in België wordt geen enkele vermogensbelasting geheven, de Canadese vermogensbelasting wordt berekend op het in Canada aangewende kapitaal).

Artikel 23 (Vermijding van dubbele belasting)

In België wordt dubbele belasting op de gebruikelijke wijze vermeden:

— inkomsten (niet zijnde dividend, interest en royalty's) die in Canada zijn belast: vrijstelling onder progressievoorbehoud;

— les dividendes perçus par des sociétés: application du régime des revenus définitivement taxés (R.D.T.) prévu dans la législation interne;

— les intérêts et redevances: attribution de la quotité forfaitaire d'impôt étranger (QFIE), dans les conditions et limites prévues par la législation interne.

Lorsqu'un résident de la Belgique reçoit des revenus d'une succession ou d'une fiducie qui ont été soumis au Canada à un impôt ne pouvant pas excéder 15% du montant brut conformément à l'article 21, paragraphe 2, seconde phrase, le montant de l'impôt belge correspondant à ces revenus ne peut excéder l'impôt belge qui serait perçu en vertu de la législation belge si ces revenus étaient imposés au titre de revenus professionnels réalisés et imposés à l'étranger (réduction de l'impôt à la moitié pour les personnes physiques).

Article 27 (Dispositions diverses)

L'article 27, paragraphe 6 déroge aux dispositions des articles 11 et 12. Il autorise l'Etat de la source des revenus à percevoir une retenue à la source de 15% du montant brut des intérêts et de 10% du montant brut des redevances lorsque ces intérêts ou redevances sont payés à une société qui est un résident de l'autre Etat contractant lorsque au moins 50% du capital de cette société est détenu par des personnes qui ne sont pas des résidents de cet autre Etat et que cet autre Etat n'assujettit pas les intérêts ou les redevances à l'impôt en vertu des règles ordinaires de sa législation. Cette disposition anti-abus ne devrait pas avoir d'implications dans les relations entre la Belgique et le Canada puisque ces deux Etats assujettissent les intérêts et les redevances à l'impôt en vertu des règles ordinaires de leur législation.

D. Régime fiscal découlant de la Convention pour les principaux revenus de source canadienne recueillis par des résidents de la Belgique

— dividenden geïnd door vennootschappen: toepassing van het stelsel van de definitief belaste inkomsten (DBI) waarin de interne wetgeving voorziet;

— interest en royalty's: toekenning van het forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting (FBB), op de voorwaarden en binnen de grenzen die in de interne wetgeving zijn bepaald.

Indien een inwoner van België inkomsten verkrijgt uit een nalatenschap of een trust die in Canada werden onderworpen aan een belasting die niet meer mag bedragen dan 15% van het brutobedrag overeenkomstig artikel 21, paragraaf 2, tweede zin, mag het bedrag van de Belgische belasting dat betrekking heeft op die inkomsten niet meer bedragen dan de Belgische belasting die volgens de Belgische wetgeving zou worden geheven indien die inkomsten zouden worden belast als in het buitenland behaalde en belaste beroepsinkomsten (vermindering van de belasting tot de helft voor de natuurlijke personen).

Artikel 27 (Diverse bepalingen)

Artikel 27, paragraaf 6 wijkt af van de bepalingen van artikel 11 en 12. Het machtigt de bronstaat van de inkomsten om een bronheffing toe te passen van 15% van het brutobedrag van interest en van 10% van het brutobedrag van royalty's indien die interest of die royalty's zijn betaald aan een vennootschap die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat indien ten minste 50% van het kapitaal van die vennootschap in het bezit is van personen die geen inwoner zijn van die andere Staat en indien die andere Staat de interest of de royalty's niet onderwerpt aan de belasting overeenkomstig de gewone regels van zijn wetgeving. Deze anti-misbruikbepaling zou geen gevolgen mogen hebben voor de betrekkingen tussen België en Canada, vermits die beide Staten interest en royalty's overeenkomstig de gewone regels van hun wetgeving aan belasting onderwerpen.

D. Fiscaal stelsel ingevolge de Overeenkomst voor de voornaamste inkomsten uit Canadese bronnen verkregen door inwoners van België

Articles de la Convention Artikelen van de Overeenkomst	Nature des revenus Aard van de inkomsten	Au Canada In Canada	En Belgique (art. 23, § 1) In België (art. 23, § 1)
Art. 6	Revenus de biens immobiliers situés au Canada. — <i>Inkomsten uit onroerende goederen in Canada</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i>	Exemption(1). — <i>Vrijstelling(1)</i>
Art. 7	Bénéfices d'entreprises imputables à un établissement stable situé au Canada. — <i>Ondernemingswinst toerekenbaar aan een vaste inrichting in Canada</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i>	Exemption(1). — <i>Vrijstelling(1)</i>

Articles de la Convention Artikelen van de Overeenkomst	Nature des revenus Aard van de inkomsten	Au Canada In Canada	En Belgique (art. 23, § 1) In België (art. 23, § 1)
Art. 8	Bénéfices provenant de l'exploitation de navires et d'aéronefs en trafic international. — <i>Winst afkomstig uit de exploitatie van schepen en luchtvaartuigen in internationaal verkeer</i>	Exemption. — <i>Vrijstelling</i>	Imposition conformément au droit interne. — <i>Belastingheffing conform intern recht</i>
Art. 10	— Dividendes payés à une société belge qui détient au moins 10% des droits de vote de la société distributrice canadienne. — <i>Dividenden betaald aan een Belgische vennootschap die ten minste 10% bezit van de stemrechten van de Canadese vennootschap die de dividenden betaalt</i> — Autres dividendes. — <i>Andere dividenden</i>	Imposition limitée à 5% du montant brut. — <i>Belasting beperkt tot 5% van het bruto-bedrag</i> Imposition limitée à 15% du montant brut. — <i>Belasting beperkt tot 15% van het bruto-bedrag</i>	Imposition suivant le droit interne et régime RDT. — <i>Belastingheffing conform intern recht en DBI-stelsel</i> Imposition suivant le droit interne. — <i>Belastingheffing conform intern recht</i>
Art. 11	Intérêts de source canadienne. — <i>Interest uit Canadese bronnen</i> Intérêts payés en raison de la vente à crédit par un résident belge de biens ou services. — <i>Interest betaald voor de verkoop op afbetaling van goederen of diensten door een Belgische inwoner</i> Intérêts payés à l'Etat belge ou à l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales. — <i>Interest betaald aan de Belgische Staat, een staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan</i> Intérêts payés dans le cadre de la promotion des exportations. — <i>Interest betaald in het kader van de bevordering van de uitvoer</i>	Imposition normalement limitée à 10% du montant brut. — <i>Belasting normaal beperkt tot 10% van het bruto-bedrag</i> Exemption. — <i>Vrijstelling</i> Exemption. — <i>Vrijstelling</i> Exemption. — <i>Vrijstelling</i>	Imposition et octroi de la QFIE suivant le droit interne. — <i>Belastingheffing en toekenning van het FBB conform intern recht</i> Imposition suivant le droit interne. — <i>Belastingheffing conform intern recht</i> Imposition suivant le droit interne. — <i>Belastingheffing conform intern recht</i>
Art. 12	Redevances de source canadienne. — <i>Royalty's uit Canadese bronnen</i> Certains droits d'auteurs, les redevances pour l'usage d'un logiciel ou d'un brevet ou pour des informations ayant trait à une expérience acquise. — <i>Sommige auteursrechten, royalty's voor het gebruik van software of van een octrooi of voor inlichtingen met betrekking tot verworven ervaringen</i>	Imposition limitée à 10% du montant brut. — <i>Belasting beperkt tot 10% van het bruto-bedrag</i> Exemption. — <i>Vrijstelling</i>	Imposition et octroi de la Q.F.I.E. suivant le droit interne. — <i>Belastingheffing en toekenning FBB conform intern recht</i> Imposition suivant le droit interne. — <i>Belastingheffing conform intern recht</i>
Art. 13	Plus-values réalisées sur: — <i>Meerwaarden gerealiseerd op:</i> — des biens immobiliers situés au Canada; — <i>onroerende goederen in Canada;</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i>	Exemption(1). — <i>Vrijstelling(1)</i>

Articles de la Convention Artikelen van de Overeenkomst	Nature des revenus Aard van de inkomsten	Au Canada In Canada	En Belgique (art. 23, § 1) In België (art. 23, § 1)
	— des biens mobiliers qui font partie d'un établissement stable ou d'une base fixe situés au Canada; — <i>roerende goederen die deel uitmaken van een vaste inrichting of een vaste basis in Canada;</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i>	Exemption(1). — <i>Vrijstelling(1)</i>
	— des actions d'une société immobilière située en Belgique ou au Canada qui détient des biens immobiliers au Canada. — <i>aandelen van een immobiliënnootschap in België of in Canada die onroerende goederen bezit in Canada.</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i>	Exemption(1). — <i>Vrijstelling(1)</i>
	Plus-values réalisées sur tout autre bien (y compris sur les navires et aéronefs exploités en trafic international). — <i>Meerwaarden gerealiseerd op elk ander goed (inclusief schepen en luchtvaartuigen geëxploiteerd in internationaal verkeer)</i>	Exemption. — <i>Vrijstelling</i>	Imposition suivant le droit interne. — <i>Belastingheffing conform intern recht</i>
Art. 14 . . .	Revenus de professions indépendantes imputables à une base fixe. — <i>Inkomsten uit zelfstandige beroepen die aan een vaste basis kunnen worden toegerekend</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i>	Exemption(1). — <i>Vrijstelling(1)</i>
Art. 15 . . .	Règle générale pour les rémunérations afférentes à des activités dépendantes exercées au Canada. — <i>Algemene regel voor de beloningen die betrekking hebben op niet-zelfstandige werkzaamheden uitgeoefend in Canada</i> Rémunérations relatives à un séjour au Canada inférieur ou égal à 183 jours, et qui ne sont pas payées par ou pour le compte d'un employeur canadien ou supportées par un établissement stable ou une base fixe situés au Canada. — <i>Beloningen ter zake van een verblijf in Canada van minder dan of gelijk aan 183 dagen, en die niet worden betaald door of namens een Canadese werkgever of een vaste inrichting of een vaste basis in Canada</i> Rémunérations relatives à un emploi exercé à bord d'un navire ou d'un aéronef exploité par une entreprise canadienne en trafic international. — <i>Beloningen ter zake van een betrekking uitgeoefend aan boord van een schip of een luchtvaartuig dat door een Canadese onderneming in internationaal verkeer wordt geëxploiteerd</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i> Exemption. — <i>Vrijstelling</i> Imposition. — <i>Belastingheffing</i>	Exemption(1). — <i>Vrijstelling(1)</i> Imposition conformément au droit interne. — <i>Belastingheffing conform intern recht</i> Exemption(1). — <i>Vrijstelling(1)</i>
Art. 16 . . .	Tantièmes, jetons de présence ou autres rémunérations d'administrateurs de sociétés canadiennes. — <i>Tantièmes, presentiegelden of andere beloningen van bestuurders van Canadese vennootschappen</i> Rémunérations d'activités journalistiques exercées par des administrateurs de sociétés canadiennes. — <i>Beloningen voor dagelijkse werkzaamheden uitgeoefend door bestuurders van Canadese vennootschappen</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i> cf. article 15. — <i>cf. artikel 15</i>	Exemption(1). — <i>Vrijstelling(1)</i> cf. article 15. — <i>cf. artikel 15</i>
Art. 17 . . .	Revenus des activités personnelles des artistes et sportifs exercées au Canada. — <i>Inkomsten uit persoonlijke werkzaamheden die artiesten en sportbeoefenaars in Canada verrichten</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i>	Exemption(1). — <i>Vrijstelling(1)</i>
Art. 18 . . .	Pensions. — <i>Pensioenen</i> Pensions alimentaires de source canadienne imposées en Belgique. — <i>Onderhoudspensioenen uit Canadese bronnen die in België zijn belast</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i> Exemption. — <i>Vrijstelling</i>	Exemption. — <i>Vrijstelling</i> Imposition suivant le droit interne. — <i>Belastingheffing conform intern recht</i>
Art. 19 . . .	Rémunérations de fonctions publiques payées à un résident de la Belgique qui n'a pas la nationalité belge et qui est devenu résident de la Belgique à la seule fin de rendre les services. — <i>Overheidsbeloningen betaald aan een inwoner van België die geen onderdaan is van België en die uitsluitend met het oog op het uitoefenen van de diensten inwoner van België is geworden</i> Rémunérations de fonctions publiques payées à un résident de la Belgique qui n'a pas la nationalité belge ou qui n'est pas devenu résident de la Belgique à la seule fin de rendre les services. — <i>Overheidsbeloningen betaald aan een inwoner van België die onderdaan is van België of die niet uitsluitend met het oog op het uitoefenen van de diensten inwoner van België is geworden</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i> Exemption. — <i>Vrijstelling</i>	Exemption(1). — <i>Vrijstelling(1)</i> Imposition suivant le droit interne. — <i>Belastingheffing conform intern recht</i>

Articles de la Convention <i>Artikelen van de Overeenkomst</i>	Nature des revenus <i>Aard van de inkomsten</i>	Au Canada — <i>In Canada</i>	En Belgique (art. 23, § 1) <i>In België (art. 23, § 1)</i>
	Pensions publiques payées à un résident de la Belgique qui n'a pas la nationalité belge. — <i>Overheidspensioenen betaald aan een inwoner van België die geen onderdaan is van België</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i>	Exemption(1). — <i>Vrijstelling(1)</i>
	Pensions publiques payées à un résident de la Belgique qui a la nationalité belge. — <i>Overheidspensioenen betaald aan een inwoner van België die onderdaan is van België</i>	Exemption. — <i>Vrijstelling</i>	Imposition suivant le droit interne. — <i>Belastingheffing conform intern recht</i>
Art. 20 . . .	Revenus de source canadienne qu'un étudiant reçoit pour ses frais d'entretien et d'étude. — <i>Inkomsten uit Canadese bronnen die een student ontvangt ten behoeve van zijn onderhoud en studie</i>	Exemption. — <i>Vrijstelling</i>	Imposition suivant le droit interne. — <i>Belastingheffing conform intern recht</i>
Art. 21 . . .	Autres revenus de source canadienne. — <i>Andere inkomsten uit Canadese bronnen</i>	Imposition. — <i>Belastingheffing</i>	Exemption(1). <i>Vrijstelling(1)</i>

(1) Exemption avec réserve de progressivité : la Belgique tient compte des revenus exemptés en vue de déterminer le taux de l'impôt afférent aux revenus imposés en Belgique.

Le Gouvernement estime que la Convention offre une solution plus satisfaisante que la Convention du 29 mai 1975, qu'elle remplace, aux problèmes de double imposition existant entre la Belgique et le Canada ou qui pourraient se présenter à l'avenir entre les deux Etats. Elle constitue donc un instrument de nature à contribuer à l'amélioration des relations économiques entre les deux Etats.

Le Gouvernement vous propose par conséquent d'approuver rapidement cette nouvelle Convention afin qu'elle puisse entrer en vigueur dans les plus brefs délais.

Le ministre des Affaires étrangères,

Louis MICHEL.

Le ministre des Finances,

Didier REYNDEERS.

(1) Vrijstelling met progressievoorbehoud : België houdt rekening met de vrijgestelde inkomsten om het tarief te bepalen van de belasting die betrekking heeft op de in België belaste inkomsten.

De Regering is van mening dat de Overeenkomst een bevredigender oplossing biedt dan de Overeenkomst van 29 mei 1975, die zij vervangt, voor de problemen inzake dubbele belasting die thans bestaan tussen België en Canada of die in de toekomst tussen beide Staten zouden kunnen optreden. De Overeenkomst is dus een instrument dat ertoe kan bijdragen om de economische betrekkingen tussen beide Staten te verbeteren.

De Regering stelt u bijgevolg voor deze nieuwe Overeenkomst snel goed te keuren opdat zij zo vlug mogelijk in werking zou kunnen treden.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Louis MICHEL.

De minister van Financiën,

Didier REYNDEERS.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre des Affaires étrangères et de Notre ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre ministre des Affaires étrangères et Notre ministre des Finances sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer au Sénat, le projet de loi dont la teneur suit :

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

La Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Canada en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, faits à Ottawa le 23 mai 2002, sortiront leur plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 9 novembre 2003.

ALBERT

Par le Roi :

Le ministre des Affaires étrangères,

Louis MICHEL.

Le ministre des Finances,

Didier REYNDEERS.

WETSONTWERP

ALBERT II,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze minister van Buitenlandse Zaken en van Onze minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze minister van Buitenlandse Zaken en Onze minister van Financiën, zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Senaat in te dienen :

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

De Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het Protocol, ondertekend te Ottawa op 23 mei 2002, zullen volkomen gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 9 november 2003.

ALBERT

Van Koningswege :

De minister van Buitenlandse Zaken,

Louis MICHEL.

De minister van Financiën,

Didier REYNDEERS.

CONVENTION

entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Canada en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôt sur le revenu et sur la fortune

LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME DE BELGIQUE

ET

LE GOUVERNEMENT DU CANADA,

DÉSIREUX de conclure une Convention en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune,

SONT CONVENUS des dispositions suivantes :

I. CHAMP D'APPLICATION DE LA CONVENTION**ARTICLE 1***Personnes visées*

La présente Convention s'applique aux personnes qui sont des résidents d'un Etat contractant ou des deux Etats contractants.

ARTICLE 2*Impôts visés*

1. La présente Convention s'applique aux impôts sur le revenu et sur la fortune perçus pour le compte de chacun des Etats contractants, quel que soit le système de perception.

2. Sont considérés comme impôts sur le revenu et sur la fortune les impôts perçus sur le revenu total, sur la fortune totale, ou sur des éléments du revenu ou de la fortune, y compris les impôts sur les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers ou immobiliers, ainsi que les impôts sur les plus-values.

3. Les impôts actuels auxquels s'applique la Convention sont notamment :

- a) en ce qui concerne la Belgique :
 - (i) l'impôt des personnes physiques;
 - (ii) l'impôt des sociétés;
 - (iii) l'impôt des personnes morales;
 - (iv) l'impôt des non résidents;
 - (v) la contribution complémentaire de crise,

y compris les précomptes, les centimes additionnels à ces impôts et précomptes, ainsi que les taxes additionnelles à l'impôt des personnes physiques,

(ci-après dénommés «impôt belge»);

OVEREENKOMST

tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË

EN

DE REGERING VAN CANADA,

WENSENDE een Overeenkomst te sluiten tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen,

ZIJN het volgende OVEREENGEKOMEN :

I. WERKINGSSFEER VAN DE OVEREENKOMST**ARTIKEL 1***Personen op wie de Overeenkomst van toepassing is*

Deze Overeenkomst is van toepassing op personen die inwoner zijn van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten.

ARTIKEL 2*Belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is*

1. Deze Overeenkomst is van toepassing op belastingen naar het inkomen en naar het vermogen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven ten behoeve van elk van de overeenkomstsluitende Staten.

2. Als belastingen naar het inkomen en naar het vermogen worden beschouwd alle belastingen die worden geheven naar het gehele inkomen, naar het gehele vermogen, of naar bestanddelen van het inkomen of van het vermogen, daaronder begrepen belastingen naar voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende of onroerende goederen, alsmede belastingen naar waardevermeerdering.

3. De bestaande belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is, zijn met name :

- a) In België :
 - (i) de personenbelasting;
 - (ii) de vennootschapsbelasting;
 - (iii) de rechtspersonenbelasting;
 - (iv) de belasting van niet-inwoners;
 - (v) de aanvullende crisisbijdrage;

met inbegrip van de voorheffingen, de opcentiemen op die belastingen en voorheffingen, alsmede de aanvullende belastingen op de personenbelasting,

(hierna te noemen «Belgische belasting»);

b) en ce qui concerne le Canada :

les impôts qui sont perçus par le Gouvernement du Canada en vertu de la loi de l'impôt sur le revenu,

(ci-après dénommés «impôt canadien»).

4. La Convention s'applique aussi aux impôts de nature identique ou analogue qui seraient établis après la date de signature de la Convention et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient. Les autorités compétentes des Etats contractants se communiquent les modifications importantes apportées à leurs législations fiscales respectives.

II. DÉFINITIONS

ARTICLE 3

Définitions générales

1. Au sens de la présente Convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente :

a) (i) le terme «Belgique», employé dans un sens géographique, désigne le territoire national, y compris la mer territoriale ainsi que les zones maritimes et les espaces aériens sur lesquels la Belgique exerce, en conformité avec le droit international, des droits souverains ou sa juridiction;

(ii) le terme «Canada», employé dans un sens géographique, désigne le territoire du Canada, y compris :

(A) toute région située au-delà de la mer territoriale du Canada qui, en vertu des lois du Canada et conformément au droit international, est une région à l'intérieur de laquelle le Canada peut exercer des droits à l'égard du fond et du sous-sol de la mer et de leurs ressources naturelles;

(B) la mer et l'espace aérien au-dessus de toute région visée à la clause (A), à l'égard de toute activité poursuivie en rapport avec l'exploration ou l'exploitation des ressources naturelles qui y sont visées;

b) les expressions «un Etat contractant» et «l'autre Etat contractant» désignent, suivant le contexte, la Belgique ou le Canada;

c) le terme «personne» comprend les personnes physiques, les sociétés, les sociétés de personnes et tous autres groupements de personnes, y compris, dans le cas du Canada, les successions et les fiducies;

d) le terme «société» désigne toute personne morale ou toute autre entité qui est considérée comme une personne morale aux fins d'imposition;

e) les expressions «entreprise d'un Etat contractant» et «entreprise de l'autre Etat contractant» désignent respectivement une entreprise exploitée par un résident d'un Etat contractant et une entreprise exploitée par un résident de l'autre Etat contractant;

f) l'expression «autorité compétente» désigne :

(i) en ce qui concerne la Belgique, le ministre des Finances ou son représentant autorisé, et

(ii) en ce qui concerne le Canada, le ministre du Revenu national ou son représentant autorisé;

b) in Canada :

de door de Regering van Canada overeenkomstig de wet op de Inkomstenbelastingen («Income Tax Act») geheven belastingen,

(hierna te noemen «Canadese belasting»).

4. De Overeenkomst is ook van toepassing op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van de ondertekening van de Overeenkomst naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten delen elkaar de belangrijkste wijzigingen die in hun onderscheidene belastingwetten zijn aangebracht, mee.

II. BEGRIPSBEPALINGEN

ARTIKEL 3

Algemene bepalingen

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst, tenzij het zinsverband anders vereist :

a) (i) betekent de uitdrukking «België», in aardrijkskundig verband gebruikt, het nationale grondgebied, daarin inbegrepen de territoriale zee en de maritieme zones of de luchtgebieden waarover, in overeenstemming met het internationaal recht, België soevereine rechten of zijn jurisdictie uitoefent;

(ii) betekent de uitdrukking «Canada», in aardrijkskundig verband gebruikt, het grondgebied van Canada, daarin inbegrepen :

(A) elk gebied voorbij de territoriale wateren van Canada dat, overeenkomstig de Canadese wetgeving en in overeenstemming met het internationaal recht, een gebied is waarin Canada rechten met betrekking tot de zeebodem en de ondergrond en de natuurlijke rijkdommen daarvan, mag uitoefenen;

(B) de wateren en de luchtgebieden boven elk gebied bedoeld in subparagraaf (A) voor iedere werkzaamheid die werd uitgevoerd in verband met het onderzoek naar of de ontginning van de natuurlijke rijkdommen die daarin zijn bedoeld;

b) betekenen de uitdrukkingen «een overeenkomstsluitende Staat» en «de andere overeenkomstsluitende Staat», België of Canada, al naar het zinsverband vereist;

c) omvat de uitdrukking «persoon» elke natuurlijke persoon, elke vennootschap, elke personenvennootschap (partnership) en elke andere vereniging van personen, met inbegrip, wat Canada betreft, van elke nalatenschap (estate) en elke trust;

d) betekent de uitdrukking «vennootschap» elke rechtspersoon of elke andere eenheid die voor de belastingheffing als een rechtspersoon wordt behandeld;

e) betekenen de uitdrukkingen «onderneming van een overeenkomstsluitende Staat» en «onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat» onderscheidenlijk een onderneming gedreven door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat en een onderneming gedreven door een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat;

f) betekent de uitdrukking «bevoegde autoriteit» :

(i) in België, de minister van Financiën of de bevoegde vertegenwoordiger van de minister, en

(ii) in Canada, de «minister of Nationale Revenue» of de bevoegde vertegenwoordiger van de minister;

g) le terme «national» désigne:

(i) toute personne physique qui possède la nationalité d'un Etat contractant;

(ii) toute personne morale, société de personnes et association constituée conformément à la législation en vigueur dans un Etat contractant;

h) l'expression «trafic international» désigne tout voyage effectué par un navire ou un aéronef exploité par une entreprise d'un Etat contractant pour transporter des passagers ou des biens, sauf lorsque le but principal du voyage est de transporter des passagers ou des biens exclusivement entre des points situés dans l'autre Etat contractant.

2. Pour l'application de la Convention à un moment donné par un Etat contractant, tout terme ou expression qui n'y est pas défini a, sauf si le contexte exige une interprétation différente, le sens que lui attribue, à ce moment, le droit de cet Etat concernant les impôts auxquels s'applique la Convention, le sens attribué à ce terme ou expression par ce droit prévalant sur le sens que lui attribuent les autres branches du droit de cet Etat.

ARTICLE 4

Résident

1. Au sens de la présente Convention, l'expression «résident d'un Etat contractant» désigne:

a) toute personne qui, en vertu de la législation de cet Etat, est assujettie à l'impôt dans cet Etat en raison de son domicile, de sa résidence, de son siège de direction ou de tout autre critère de nature analogue;

b) cet Etat ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales ou toute personne morale que possède cet Etat ou cette subdivision ou collectivité.

Cette expression ne comprend pas les personnes qui ne sont assujetties à l'impôt dans cet Etat que pour les revenus de sources situées dans cet Etat ou pour la fortune qui y est située.

2. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1, une personne physique est un résident des deux Etats contractants, sa situation est réglée de la manière suivante:

a) cette personne est considérée comme un résident seulement de l'Etat où elle dispose d'un foyer d'habitation permanent; si elle dispose d'un foyer d'habitation permanent dans les deux Etats, elle est considérée comme un résident seulement de l'Etat avec lequel ses liens personnels et économiques sont les plus étroits (centre des intérêts vitaux);

b) si l'Etat où cette personne a le centre de ses intérêts vitaux ne peut pas être déterminé, ou si elle ne dispose d'un foyer d'habitation permanent dans aucun des Etats, elle est considérée comme un résident seulement de l'Etat où elle séjourne de façon habituelle;

c) si cette personne séjourne de façon habituelle dans les deux Etats ou si elle ne séjourne de façon habituelle dans aucun d'eux, elle est considérée comme un résident seulement de l'Etat dont elle possède la nationalité;

d) si cette personne possède la nationalité des deux Etats ou si elle ne possède la nationalité d'aucun d'eux, les autorités compétentes des Etats contractants tranchent la question d'un commun accord.

g) betekent de uitdrukking «onderdaan»:

(i) elke natuurlijke persoon die de nationaliteit van een overeenkomstsluitende Staat bezit;

(ii) elke rechtspersoon, personenvennootschap en vereniging die zijn rechtspositie als zodanig ontleent aan de wetgeving die in een overeenkomstsluitende Staat van kracht is;

h) betekent de uitdrukking «internationaal verkeer» elke reis van een schip of luchtvaartuig dat door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat wordt geëxploiteerd om passagiers of goederen te vervoeren, behalve indien het voornaamste doel van de reis erin bestaat passagiers of goederen uitsluitend tussen plaatsen in de andere overeenkomstsluitende Staat te vervoeren.

2. Voor de toepassing van de Overeenkomst door een overeenkomstsluitende Staat op enig tijdstip heeft, tenzij het zinsverband anders vereist, elke niet erin omschreven uitdrukking de betekenis welke die uitdrukking op dat tijdstip heeft volgens de wetgeving van die Staat met betrekking tot de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is, waarbij elke betekenis ingevolge die wetgeving de overhand heeft op de betekenis van de uitdrukking ingevolge de andere wetten van die Staat.

ARTIKEL 4

Inwoner

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking «inwoner van een overeenkomstsluitende Staat»:

a) iedere persoon die, ingevolge de wetgeving van die Staat, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van leiding of enige andere soortgelijke omstandigheid;

b) die Staat, een staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan of een rechtspersoon die eigendom is van die Staat, dat onderdeel of die gemeenschap.

Deze uitdrukking omvat niet personen die in die Staat alleen terzake van inkomsten uit in die Staat gelegen bronnen of terzake van aldaar gelegen vermogen aan belasting zijn onderworpen.

2. Indien een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van paragraaf 1 inwoner van beide overeenkomstsluitende Staten is, wordt zijn toestand op de volgende wijze geregeld:

a) de natuurlijke persoon wordt geacht alleen inwoner te zijn van de Staat waar hij een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft; indien de natuurlijke persoon in beide Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht alleen inwoner te zijn van de Staat waarmee zijn persoonlijke en economische betrekkingen het nauwst zijn (middelpunt van de levensbelangen);

b) indien niet kan worden bepaald in welke Staat de natuurlijke persoon het middelpunt van zijn levensbelangen heeft of indien de natuurlijke persoon in geen van de Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht alleen inwoner te zijn van de Staat waar hij gewoonlijk verblijft;

c) indien de natuurlijke persoon in beide Staten of in geen van beide gewoonlijk verblijft, wordt hij geacht alleen inwoner te zijn van de Staat waarvan hij onderdaan is;

d) indien de natuurlijke persoon onderdaan is van beide Staten of van geen van beide, regelen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming.

3. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1, une personne autre qu'une personne physique est un résident des deux Etats contractants, les autorités compétentes des Etats contractants s'efforcent d'un commun accord de trancher la question en ayant égard à son siège de direction effective, au lieu où elle a été constituée ou créée et à tous autres éléments pertinents. À défaut d'un tel accord, cette personne est considérée comme n'étant un résident d'aucun des Etats contractants aux fins des articles 6 à 22 inclusivement.

ARTICLE 5

Etablissement stable

1. Au sens de la présente Convention, l'expression «établissement stable» désigne une installation fixe d'affaires par l'intermédiaire de laquelle une entreprise exerce tout ou partie de son activité.

2. L'expression «établissement stable» comprend notamment :

- a) un siège de direction;
- b) une succursale;
- c) un bureau;
- d) une usine;
- e) un atelier et
- f) une mine, un puits de pétrole ou de gaz, une carrière ou tout autre lieu d'extraction de ressources naturelles.

3. Un chantier de construction ou de montage ne constitue un établissement stable que si sa durée dépasse douze mois.

4. L'utilisation, dans un Etat contractant, d'une installation ou d'une tour ou d'un navire de forage pour explorer ou exploiter des ressources naturelles ne constitue un établissement stable que si une telle utilisation se prolonge pendant plus de trois mois au cours de toute période de douze mois.

5. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, on considère qu'il n'y a pas «établissement stable» si :

- a) il est fait usage d'installations aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison de marchandises appartenant à l'entreprise;
- b) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison;
- c) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de transformation par une autre entreprise;
- d) une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins d'acheter des marchandises ou de réunir des informations pour l'entreprise;
- e) une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins d'exercer, pour l'entreprise, toute autre activité de caractère préparatoire ou auxiliaire;
- f) une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins de l'exercice cumulé d'activités mentionnées aux alinéas a) à e), à condition que l'activité d'ensemble de l'installation fixe d'affaires

3. Indien een andere dan een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van paragraaf 1 inwoner is van beide overeenkomstsluitende Staten, trachten de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming te regelen met inachtneming van de plaats van zijn werkelijke leiding, de plaats van oprichting of stichting en alle andere terzake dienende criteria. Bij ontstentenis van zulke overeenstemming, wordt die persoon voor de toepassing van de artikelen 6 tot en met 22, geacht geen inwoner te zijn van een van de overeenkomstsluitende Staten.

ARTIKEL 5

Vaste inrichting

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking «vaste inrichting» een vaste bedrijfsinrichting met behulp waarvan de werkzaamheden van een onderneming geheel of gedeeltelijk worden uitgeoefend.

2. De uitdrukking «vaste inrichting» omvat in het bijzonder :

- a) een plaats waar leiding wordt gegeven;
- b) een filiaal;
- c) een kantoor;
- d) een fabriek;
- e) een werkplaats; en
- f) een mijn, een olie- of gasbron, een steengroeve of enige andere plaats waar natuurlijke rijkdommen worden gewonnen.

3. De plaats van uitvoering van een bouwwerk of van constructiewerkzaamheden is slechts dan een vaste inrichting indien de duur daarvan twaalf maanden overschrijdt.

4. Het gebruik in een overeenkomstsluitende Staat van een installatie of een boorinrichting of een schip voor het onderzoek naar of de ontginning van natuurlijke rijkdommen is alleen dan een vaste inrichting wanneer het gebruik ervan langer duurt dan drie maanden in enig tijdvak van twaalf maanden.

5. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel wordt een «vaste inrichting» niet aanwezig geacht indien :

- a) gebruik wordt gemaakt van inrichtingen, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering van aan de onderneming toebehorende goederen;
- b) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen wordt aangehouden, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering;
- c) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen wordt aangehouden, uitsluitend voor de bewerking of verwerking door een andere onderneming;
- d) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend om voor de onderneming goederen aan te kopen of inlichtingen in te winnen;
- e) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend om voor de onderneming, andere werkzaamheden die van voorbereidende aard zijn of het karakter van hulpwerkzaamheden hebben, te verrichten;
- f) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend om verscheidene van de in de subparagrafen a) tot e) vermelde werkzaamheden te verrichten, op voorwaarde dat het geheel van

résultant de ce cumul garde un caractère préparatoire ou auxiliaire.

6. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2, lorsqu'une personne — autre qu'un agent jouissant d'un statut indépendant auquel s'applique le paragraphe 7 — agit pour le compte d'une entreprise et dispose dans un Etat contractant de pouvoirs qu'elle y exerce habituellement lui permettant de conclure des contrats au nom de l'entreprise, cette entreprise est considérée comme ayant un établissement stable dans cet Etat pour toutes les activités que cette personne exerce pour l'entreprise, à moins que les activités de cette personne ne soient limitées à celles qui sont mentionnées au paragraphe 5 et qui, si elles étaient exercées par l'intermédiaire d'une installation fixe d'affaires, ne permettraient pas de considérer cette installation comme un établissement stable selon les dispositions de ce paragraphe.

7. Une entreprise n'est pas considérée comme ayant un établissement stable dans un Etat contractant du seul fait qu'elle y exerce son activité par l'entremise d'un courtier, d'un commissionnaire général ou de tout autre agent jouissant d'un statut indépendant, à condition que ces personnes agissent dans le cadre ordinaire de leur activité.

8. Nonobstant les dispositions des paragraphes 6 et 7, une entreprise d'assurance d'un Etat contractant est, sauf en matière de réassurance, considérée comme ayant un établissement stable dans l'autre Etat si elle perçoit des primes dans cet autre Etat ou assure des risques qui y sont situés par l'intermédiaire d'un représentant visé au paragraphe 6 ou par l'intermédiaire d'un agent jouissant d'un statut indépendant qui dispose de pouvoirs qu'il exerce habituellement lui permettant de conclure des contrats au nom de l'entreprise.

9. Le fait qu'une société qui est un résident d'un Etat contractant contrôle ou est contrôlée par une société qui est un résident de l'autre Etat contractant ou qui y exerce son activité (que ce soit par l'intermédiaire d'un établissement stable ou non) ne suffit pas, en lui-même, à faire de l'une quelconque de ces sociétés un établissement stable de l'autre.

III. IMPOSITION DES REVENUS

ARTICLE 6

Revenus immobiliers

1. Les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire de biens immobiliers (y compris les revenus des exploitations agricoles ou forestières) situés dans l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

2. L'expression «biens immobiliers» a le sens que lui attribue le droit de l'Etat contractant où les biens considérés sont situés. L'expression comprend en tous cas les accessoires, le cheptel mort ou vif des exploitations agricoles et forestières, les droits auxquels s'appliquent les dispositions du droit privé concernant la propriété foncière, l'usufruit des biens immobiliers et les droits à des paiements variables ou fixes pour l'exploitation ou la concession de l'exploitation de gisements minéraux, sources et autres ressources naturelles; les navires, bateaux et aéronefs ne sont pas considérés comme des biens immobiliers.

de werkzaamheden van de vaste bedrijfsinrichting van voorbereidende aard is of het karakter van hulpwerkzaamheden heeft.

6. Indien een persoon — niet zijnde een onafhankelijke vertegenwoordiger op wie paragraaf 7 van toepassing is — voor een onderneming werkzaam is en in een overeenkomstsluitende Staat een machtiging bezit om namens de onderneming overeenkomsten af te sluiten en dit recht aldaar gewoonlijk uitoefent, wordt die onderneming, niettegenstaande de bepalingen van de paragrafen 1 en 2, geacht een vaste inrichting in die Staat te hebben voor alle werkzaamheden welke deze persoon voor de onderneming verricht, tenzij de werkzaamheden van die persoon beperkt blijven tot de in paragraaf 5 vermelde werkzaamheden die, indien zij met behulp van een vaste bedrijfsinrichting zouden worden verricht, die vaste bedrijfsinrichting niet tot een vaste inrichting zouden stempelen ingevolge de bepalingen van die paragraaf.

7. Een onderneming wordt niet geacht een vaste inrichting in een overeenkomstsluitende Staat te bezitten op grond van de enkele omstandigheid dat zij aldaar zaken doet door middel van een makelaar, een algemeen commissionair of enige andere onafhankelijke vertegenwoordiger, op voorwaarde dat deze personen in de normale uitoefening van hun bedrijf handelen.

8. Niettegenstaande de bepalingen van paragrafen 6 en 7 wordt een verzekeringsonderneming van een overeenkomstsluitende Staat, behalve wat betreft herverzekeringsverrichtingen, geacht een vaste inrichting in de andere Staat te bezitten, wanneer zij in die andere Staat premies int of aldaar gelegen risico's verzekert door bemiddeling van een in paragraaf 6 bedoelde vertegenwoordiger of van een onafhankelijke vertegenwoordiger die een machtiging bezit om namens de onderneming overeenkomsten af te sluiten en dit recht gewoonlijk uitoefent.

9. De enkele omstandigheid dat een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, een vennootschap beheerst of door een vennootschap wordt beheerst, die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat of die in die andere Staat zaken doet (hetzij met behulp van een vaste inrichting, hetzij op andere wijze), stempelt één van beide vennootschappen niet tot een vaste inrichting van de andere.

III. BELASTINGHEFFING NAAR HET INKOMEN

ARTIKEL 6

Inkomsten uit onroerende goederen

1. Inkomsten die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit in de andere overeenkomstsluitende Staat gelegen onroerende goederen (inkomsten uit landbouw- of bosbedrijven daaronder begrepen) mogen in die andere Staat worden belast.

2. De uitdrukking «onroerende goederen» heeft de betekenis die daaraan wordt toegekend door het recht van de overeenkomstsluitende Staat waar de desbetreffende goederen zijn gelegen. De uitdrukking omvat in ieder geval de goederen die bij de onroerende goederen behoren, levende en dode have van landbouw- en bosbedrijven, rechten waarop de bepalingen van het privaatrecht betreffende de grondeigendom van toepassing zijn, vruchtgebruik van onroerende goederen en rechten op veranderlijke of vaste vergoedingen terzake van de exploitatie, of het recht tot exploitatie, van minerale aardlagen, bronnen en andere bodemrijksdommen; schepen en luchtvaartuigen worden niet als onroerende goederen beschouwd.

3. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aux revenus provenant de l'exploitation directe, de la location ou de l'affermage, ainsi que de toute autre forme d'exploitation des biens immobiliers et aux revenus provenant de l'aliénation de tels biens.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 3 s'appliquent également aux revenus provenant des biens immobiliers d'une entreprise ainsi qu'aux revenus des biens immobiliers servant à l'exercice d'une profession indépendante.

ARTICLE 7

Bénéfices des entreprises

1. Les bénéfices d'une entreprise d'un Etat contractant ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'entreprise n'exerce son activité dans l'autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé. Si l'entreprise exerce ou a exercé son activité d'une telle façon, les bénéfices de l'entreprise sont imposables dans l'autre Etat mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables à cet établissement stable.

2. Sous réserve des dispositions du paragraphe 3, lorsqu'une entreprise d'un Etat contractant exerce son activité dans l'autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, il est imputé, dans chaque Etat contractant, à cet établissement stable les bénéfices qu'il aurait pu réaliser s'il avait constitué une entreprise distincte exerçant des activités identiques ou analogues dans des conditions identiques ou analogues et traitant en toute indépendance avec l'entreprise dont il constitue un établissement stable et avec toute autre personne associée.

3. Pour déterminer les bénéfices d'un établissement stable, sont admises en déduction les dépenses déductibles qui sont exposées aux fins poursuivies par cet établissement stable, y compris les dépenses de direction et les frais généraux d'administration ainsi exposés, soit dans l'Etat où est situé cet établissement stable, soit ailleurs.

4. A défaut de comptabilité régulière ou d'autres éléments permettant de déterminer le montant des bénéfices d'une entreprise d'un Etat contractant, qui est imputable à son établissement stable situé dans l'autre Etat, l'impôt peut notamment être établi dans cet autre Etat conformément à sa législation interne, compte tenu des bénéfices normaux d'entreprises similaires, se livrant à la même activité ou à des activités similaires dans des conditions identiques ou similaires.

5. Aucun bénéfice n'est imputé à un établissement stable du fait qu'il a simplement acheté des marchandises pour l'entreprise.

6. Aux fins des paragraphes précédents, les bénéfices à imputer à l'établissement stable sont déterminés chaque année selon la même méthode, à moins qu'il n'existe des motifs valables et suffisants de procéder autrement.

7. Lorsque les bénéfices comprennent des éléments de revenu traités séparément dans d'autres articles de la présente Convention, les dispositions de ces articles ne sont pas affectées par les dispositions du présent article.

3. De bepalingen van paragraaf 1 zijn van toepassing op inkomsten verkregen uit de rechtstreekse exploitatie of het rechtstreekse genot, uit het verhuren of verpachten, of uit elke andere vorm van exploitatie van onroerende goederen en op inkomsten verkregen uit de vervreemding van die goederen.

4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 3 zijn ook van toepassing op inkomsten uit onroerende goederen van een onderneming en op inkomsten uit onroerende goederen gebezigd voor de uitoefening van een zelfstandig beroep.

ARTIKEL 7

Ondernemingswinst

1. Winst van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat is slechts in die Staat belastbaar, tenzij de onderneming in de andere overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting. Indien de onderneming aldus haar bedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend, mag de winst van de onderneming in de andere Staat worden belast, maar slechts in zoverre als zij aan die vaste inrichting kan worden toegerekend.

2. Onder voorbehoud van de bepalingen van paragraaf 3 wordt, indien een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting, in elke overeenkomstsluitende Staat aan die vaste inrichting de winst toegerekend die zij geacht zou kunnen worden te behalen indien zij een onafhankelijke onderneming zou zijn, die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden zou uitoefenen onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden en die met de onderneming waarvan zij een vaste inrichting is en met alle andere afhankelijke personen geheel onafhankelijk zou handelen.

3. Bij het bepalen van de winst van een vaste inrichting worden in aftrek toegelaten de aftrekbare kosten, daaronder begrepen kosten van leiding en algemene beheerskosten, die ten behoeve van de vaste inrichting zijn gemaakt, hetzij in de Staat waar de vaste inrichting is gevestigd, hetzij elders.

4. Bij ontstentenis van een regelmatige boekhouding of andere gegevens die het mogelijk maken het bedrag te bepalen van de winst van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat, dat aan haar vaste inrichting in de andere Staat kan worden toegerekend, mag de belasting in die andere Staat inzonderheid volgens de interne wetgeving van die Staat worden gevestigd met inachtneming van de normale winst van soortgelijke ondernemingen die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden uitoefenen onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden.

5. Geen winst wordt aan een vaste inrichting toegerekend enkel op grond van aankoop door die vaste inrichting van goederen voor de onderneming.

6. Voor de toepassing van de voorgaande paragrafen wordt de aan de vaste inrichting toe te rekenen winst van jaar tot jaar volgens dezelfde methode bepaald, tenzij er een goede en genoegzame reden bestaat om hiervan af te wijken.

7. Indien in de winst inkomstenbestanddelen zijn begrepen die afzonderlijk in andere artikelen van deze Overeenkomst worden behandeld, worden de bepalingen van die artikelen niet aangetast door de bepalingen van dit artikel.

ARTICLE 8

Navigation maritime et aérienne

1. Les bénéfices qu'une entreprise d'un Etat contractant tire de l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronefs ne sont imposables que dans cet Etat.

2. Nonobstant les dispositions de l'article 7, les bénéfices qui ne sont pas visés au paragraphe 1 et qui proviennent de l'exploitation de navires utilisés pour transporter des passagers ou des biens exclusivement entre des points situés dans un Etat contractant sont imposables dans cet Etat.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 s'appliquent aussi aux bénéfices provenant de la participation à un pool, une exploitation en commun ou un organisme international d'exploitation.

4. Au sens du présent article,

a) le terme «bénéfices» comprend les intérêts de fonds se rattachant directement à l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronefs si ces intérêts sont accessoires à l'exploitation;

b) l'expression «exploitation de navires ou d'aéronefs en trafic international» comprend:

(i) l'affrètement ou la location de navires ou d'aéronefs, ou

(ii) la location de conteneurs et d'équipement y relatif,

par une entreprise d'un Etat contractant pourvu que cet affrètement ou cette location soit accessoire à l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronefs par cette entreprise.

ARTICLE 9

Entreprises associées

1. Lorsque

a) une entreprise d'un Etat contractant participe directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise de l'autre Etat contractant, ou que

b) les mêmes personnes participent directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise d'un Etat contractant et d'une entreprise de l'autre Etat contractant,

et que, dans l'un et l'autre cas, les deux entreprises sont, dans leurs relations commerciales ou financières, liées par des conditions convenues ou imposées, qui diffèrent de celles qui seraient convenues entre des entreprises indépendantes, les revenus ou bénéfices qui, sans ces conditions, auraient été réalisés par l'une des entreprises mais n'ont pu l'être en fait à cause de ces conditions, peuvent être inclus dans les revenus ou bénéfices de cette entreprise et imposés en conséquence.

2. Lorsqu'un Etat contractant inclut dans les revenus ou bénéfices d'une entreprise de cet Etat — et impose en conséquence — des revenus ou bénéfices sur lesquels une entreprise de l'autre Etat contractant a été imposée dans cet autre Etat, et que les revenus ou bénéfices ainsi inclus sont des revenus ou bénéfices qui auraient été réalisés par l'entreprise du premier Etat si les conditions conve-

ARTIKEL 8

Zeevaart en luchtvaart

1. Winst verkregen door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer is slechts in die Staat belastbaar.

2. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 7, mag winst waarop paragraaf 1 niet van toepassing is en die is verkregen uit de exploitatie van schepen gebruikt om passagiers of goederen uitsluitend tussen plaatsen in een overeenkomstsluitende Staat te vervoeren, in die Staat worden belast.

3. De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn ook van toepassing op winst verkregen uit de deelneming in een pool, een gemeenschappelijk bedrijf of een internationaal bedrijfslichaam.

4. In dit artikel:

a) omvat de uitdrukking «winst» interest uit fondsen die rechtstreeks zijn verbonden met de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer, op voorwaarde dat die interest bijkomend is ten opzichte van de exploitatie;

b) omvat de uitdrukking «exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat»:

(i) het charteren of de verhuring van schepen of luchtvaartuigen, of

(ii) de verhuring van laadkisten en het daarbij horende gerei,

door die onderneming, op voorwaarde dat dit charteren of dergelijke verhuring bijkomend is ten opzichte van de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer door die onderneming.

ARTIKEL 9

Afhankelijke ondernemingen

1. Indien

a) een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat onmiddellijk of middellijk deelneemt aan de leiding van, aan het toezicht op, dan wel in het kapitaal van een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat, of

b) dezelfde personen onmiddellijk of middellijk deelnemen aan de leiding van, aan het toezicht op, dan wel in het kapitaal van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat en van een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat,

en, in het ene of in het andere geval, tussen de twee ondernemingen in hun handelsbetrekkingen of financiële betrekkingen, voorwaarden worden overeengekomen of opgelegd die afwijken van die welke zouden worden overeengekomen tussen onafhankelijke ondernemingen, mogen inkomsten of winst die één van de ondernemingen zonder deze voorwaarden zou hebben behaald maar ten gevolge van die voorwaarden niet heeft behaald, worden begrepen in de inkomsten of de winst van die onderneming en dienovereenkomstig worden belast.

2. Indien een overeenkomstsluitende Staat in de inkomsten of in de winst van een onderneming van die Staat inkomsten of winst opneemt — en dienovereenkomstig belast — terzake waarvan een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat in die andere Staat is belast, en de aldus opgenomen inkomsten of winst inkomsten of winst zijn die de onderneming van de eerstbedoelde

nues entre les deux entreprises avaient été celles qui auraient été convenues entre des entreprises indépendantes, l'autre Etat procède à l'ajustement qu'il considère approprié du montant de l'impôt qui y a été perçu sur ces revenus ou ces bénéfices. Pour déterminer cet ajustement, il est tenu compte des autres dispositions de la présente Convention.

3. Un Etat contractant ne rectifiera pas les revenus ou bénéfices d'une entreprise dans les cas visés au paragraphe 1 après l'expiration des délais prévus par son droit interne et, en aucun cas, après l'expiration d'un délai de six ans à compter de la fin de l'année au cours de laquelle les revenus ou bénéfices qui feraient l'objet d'une telle rectification auraient été réalisés par une entreprise de cet Etat.

4. Les dispositions des paragraphes 2 et 3 ne s'appliquent pas en cas de fraude ou de manquement volontaire.

ARTICLE 10

Dividendes

1. Les dividendes payés par une société qui est un résident d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

2. Toutefois, ces dividendes sont aussi imposables dans l'Etat contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des dividendes est un résident de l'autre Etat contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder :

a) 5 pour cent du montant brut des dividendes si le bénéficiaire effectif est une société qui possède directement au moins 10 pour cent des actions avec droit de vote de la société qui paie les dividendes;

b) 15 pour cent du montant brut des dividendes, dans tous les autres cas.

Le présent paragraphe n'affecte pas l'imposition de la société au titre des bénéfices qui servent au paiement des dividendes.

3. Le terme «dividendes» employé dans le présent article désigne les revenus provenant d'actions, actions ou bons de jouissance, parts de mine, parts de fondateur ou autres parts bénéficiaires à l'exception des créances, ainsi que les revenus — même payés sous forme d'intérêts — soumis au même régime fiscal que les revenus d'actions par la législation de l'Etat dont la société distributrice est un résident.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des dividendes, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que la participation génératrice des dividendes s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

5. Lorsqu'une société qui est un résident d'un Etat contractant tire des bénéfices ou des revenus de l'autre Etat contractant, cet

Etat zou hebben behaald indien tussen de twee ondernemingen zodanige voorwaarden zouden zijn overeengekomen als tussen onafhankelijke ondernemingen zouden zijn overeengekomen, herziet de andere Staat op de wijze welke die Staat passend acht, het bedrag aan belasting dat aldaar over die inkomsten of die winst is geheven. Bij deze herziening wordt rekening gehouden met de overige bepalingen van deze Overeenkomst.

3. Een overeenkomstsluitende Staat mag de inkomsten of de winst van een onderneming in de omstandigheden bedoeld in paragraaf 1 niet wijzigen na het verstrijken van de verjaringstermijnen waarin zijn nationale wetgeving voorziet, en in elk geval niet na zes jaar vanaf het einde van het jaar waarin de inkomsten of de winst waarop die wijziging van toepassing zou zijn, zouden zijn behaald door een onderneming van die Staat.

4. De bepalingen van de paragrafen 2 en 3 zijn niet van toepassing in geval van fraude of moedwillig verzuim.

ARTIKEL 10

Dividenden

1. Dividenden betaald door een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, mogen in die andere Staat worden belast.

2. Deze dividenden mogen echter ook in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de vennootschap die de dividenden betaalt inwoner is overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan :

a) 5 percent van het brutobedrag van de dividenden indien de uiteindelijk gerechtigde een vennootschap is die onmiddellijk ten minste 10 percent bezit van de stemgerechtigde aandelen van de vennootschap die de dividenden betaalt;

b) 15 percent van het brutobedrag van de dividenden in alle andere gevallen.

Deze paragraaf laat onverlet de belastingheffing van de vennootschap terzake van de winst waaruit de dividenden worden betaald.

3. De uitdrukking «dividenden», zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit aandelen, winstaandelen of winstbewijzen, mijnaandelen, oprichtersaandelen of andere rechten op een aandeel in de winst, met uitzondering van schuldvorderingen, alsmede inkomsten — zelfs indien zij worden toegekend in de vorm van interest — die volgens de wetgeving van de Staat waarvan de vennootschapschuldenaar inwoner is, op dezelfde wijze als inkomsten uit aandelen in de belastingheffing worden betrokken.

4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waarvan de vennootschap die de dividenden betaalt inwoner is, een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald met die vaste inrichting of die vaste basis wezenlijk is verbonden. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

5. Indien een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat winst of inkomsten verkrijgt uit de andere

autre Etat ne peut percevoir aucun impôt sur les dividendes payés par la société, sauf dans la mesure où ces dividendes sont payés à un résident de cet autre Etat ou dans la mesure où la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement à un établissement stable ou à une base fixe situés dans cet autre Etat, ni prélever aucun impôt, au titre de l'imposition des bénéfices non distribués, sur les bénéfices non distribués de la société, même si les dividendes payés ou les bénéfices non distribués consistent en tout ou en partie en bénéfices ou revenus provenant de cet autre Etat.

6. Aucune disposition de la présente Convention ne peut être interprétée comme empêchant le Canada de percevoir, sur les revenus imputables aux établissements stables dont dispose au Canada une société qui est un résident de la Belgique, un impôt qui s'ajoute à l'impôt qui serait applicable aux revenus d'une société qui est un résident du Canada, pourvu que le taux de l'impôt additionnel ainsi établi n'excède pas 5 pour cent du montant des revenus qui n'ont pas été assujettis à cet impôt additionnel au cours des années d'imposition précédentes. Au sens de la présente disposition, le terme «revenus» désigne les bénéfices imputables à ces établissements stables au Canada (y compris les gains provenant de l'aliénation de biens faisant partie de l'actif de ces établissements stables, visés au paragraphe 2 de l'article 13) conformément à l'article 7, pour l'année considérée et pour les années antérieures, après en avoir déduit :

a) les pertes d'entreprise imputables à ces établissements stables (y compris les pertes provenant de l'aliénation de biens faisant partie de l'actif de ces établissements stables), pour cette année et pour les années antérieures;

b) tous les impôts, autres que l'impôt additionnel visé au présent paragraphe, qui sont perçus au Canada sur ces bénéfices;

c) les bénéfices réinvestis au Canada, pourvu que le montant de cette déduction soit établi conformément aux dispositions existantes de la législation du Canada concernant le calcul de l'allocation relative aux investissements dans des biens situés au Canada, et de toute modification ultérieure de ces dispositions qui n'en affecterait pas le principe général; et

d) cinq cent mille dollars (500 000 \$) canadiens moins tout montant déduit :

(i) par la société, ou

(ii) par une personne qui lui est liée en raison d'une entreprise identique ou analogue à celle exercée par la société,

en vertu du présent alinéa d); au sens du présent alinéa d), une société est liée à une autre société si une de ces sociétés contrôle directement ou indirectement l'autre ou si les deux sociétés sont directement ou indirectement contrôlées par la même personne ou les mêmes personnes, ou si les deux sociétés ont entre elles un lien de dépendance.

ARTICLE 11

Intérêts

1. Les intérêts provenant d'un Etat contractant et payés à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

2. Toutefois, ces intérêts sont aussi imposables dans l'Etat contractant d'où ils proviennent et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des intérêts est un résident de l'autre

overeenkomstsluitende Staat, mag die andere Staat geen belasting heffen op dividenden die door de vennootschap worden betaald, behalve voor zover die dividenden aan een inwoner van die andere Staat worden betaald of voor zover het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald wezenlijk is verbonden met een in die andere Staat gelegen vaste inrichting of vaste basis, noch de niet-uitgedeelde winst van de vennootschap onderwerpen aan een belasting op niet-uitgedeelde winst, zelfs indien de betaalde dividenden of de niet-uitgedeelde winst geheel of gedeeltelijk bestaan uit winst of inkomsten die uit die andere Staat afkomstig zijn.

6. Geen enkele bepaling van deze Overeenkomst mag aldus worden uitgelegd dat zij Canada belet op de inkomsten die aan in Canada gelegen vaste inrichtingen van een vennootschap die inwoner is van België kunnen worden toegerekend, een belasting te heffen naast de belasting die op de inkomsten van een vennootschap, die inwoner is van Canada, zou verschuldigd zijn, op voorwaarde dat het tarief van de aldus geheven bijkomende belasting niet hoger is dan 5 percent van het bedrag van die inkomsten welke in vorige belastingjaren niet aan die bijkomende belasting zijn onderworpen. Voor de toepassing van deze bepaling betekent de uitdrukking «inkomsten» de winst die overeenkomstig artikel 7 in een jaar en in vorige jaren aan die vaste inrichtingen in Canada kan worden toegerekend (met inbegrip van de voordelen uit de vervreemding van goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van die vaste inrichtingen zoals bedoeld in artikel 13, paragraaf 2), na aftrek van :

a) bedrijfsverliezen die in dat jaar en in vorige jaren aan die vaste inrichtingen kunnen worden toegerekend (daaronder begrepen verliezen uit de vervreemding van goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van die vaste inrichtingen);

b) alle belastingen die in Canada van die winst worden gegeven, niet zijnde de hierbovenvermelde bijkomende belasting;

c) de winst die in Canada werd geherinvesteerd, op voorwaarde dat het bedrag van die aftrek wordt bepaald overeenkomstig de bestaande bepalingen van de Canadese wetgeving inzake de berekening van de aftrek terzake van investeringen in goederen in Canada, en elke latere wijziging van die bepalingen die geen afbreuk doet aan het algemeen principe daarvan; en

d) vijfhonderdduizend Canadese Dollars (\$ 500 000), verminderd met elk bedrag dat in mindering werd gebracht :

(i) door de vennootschap, of

(ii) door een daarmee verbonden persoon, uit dezelfde of soortgelijke werkzaamheden als die welke door die vennootschap worden uitgeoefend,

ingevolge deze subparagraaf d); voor de toepassing van deze subparagraaf d), is een vennootschap met een andere vennootschap verbonden wanneer een vennootschap onmiddellijk of middellijk de andere beheerst, of beide vennootschappen onmiddellijk of middellijk worden beheerst door dezelfde persoon of personen, of wanneer de twee vennootschappen niet op onafhankelijke basis transacties met elkaar aangaan.

ARTIKEL 11

Interest

1. Interest afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat mag in die andere Staat worden belast.

2. Deze interest mag echter ook in de overeenkomstsluitende Staat waaruit hij afkomstig is overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde

Etat contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 10 pour cent du montant brut des intérêts.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 2, les intérêts provenant d'un Etat contractant et payés à un résident de l'autre Etat contractant qui en est le bénéficiaire effectif ne sont imposables que dans cet autre Etat si ce sont des intérêts:

a) payés en raison d'une dette liée à la vente à crédit par un résident de cet autre Etat d'un équipement, de marchandises ou de services quelconques, sauf si la vente ou la dette a lieu entre des entreprises liées;

b) payés à l'autre Etat contractant ou à l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales;

c) payés en raison d'un prêt consenti, garanti ou assuré, ou d'un crédit consenti, garanti ou assuré par Exportation et développement Canada dans le cas du Canada ou, dans le cas de la Belgique, par toute institution semblable spécifiée et agréée par échange de lettres entre les autorités compétentes des Etats contractants.

4. Le terme «intérêts» employé dans le présent article désigne les revenus des créances de toute nature, assorties ou non de garanties hypothécaires ou d'une clause de participation aux bénéfices du débiteur, et notamment les revenus des fonds publics et des obligations d'emprunts, y compris les primes et lots attachés à ces titres, ainsi que tous autres revenus assimilés aux revenus de sommes prêtées par la législation fiscale de l'Etat d'où proviennent les revenus; toutefois, le terme «intérêts» ne comprend pas, aux fins du présent article, les pénalisations pour paiements tardifs, les intérêts visés au paragraphe 4 de l'article 8 ni les intérêts visés au paragraphe 3 de l'article 10.

5. Les dispositions des paragraphes 1, 2 et 3 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des intérêts, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant d'où proviennent les intérêts, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que la créance génératrice des intérêts s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

6. Les intérêts sont considérés comme provenant d'un Etat contractant lorsque le débiteur est un résident de cet Etat. Toutefois, lorsque le débiteur des intérêts, qu'il soit ou non un résident d'un Etat contractant, a dans un Etat contractant un établissement stable, ou une base fixe, pour lequel la dette donnant lieu au paiement des intérêts a été contractée et qui supporte la charge de ces intérêts, ceux-ci sont considérés comme provenant de l'Etat où l'établissement stable, ou la base fixe, est situé.

7. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec de tierces personnes, le montant des intérêts, compte tenu de la créance pour laquelle ils sont payés, excède celui dont seraient convenu le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable dans l'Etat contractant d'où proviennent les intérêts conformément à la législation de cet Etat.

tot de interest inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan 10 percent van het brutobedrag van de interest.

3. Niettegenstaande de bepalingen van paragraaf 2 is interest afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat die de uiteindelijk gerechtigde ertoe is, slechts in die andere Staat belastbaar indien het gaat om:

a) interest betaald voor een schuld in verband met de verkoop op afbetaling door een inwoner van die andere Staat van enige uitrusting, koopwaar of diensten, behalve indien de verkoop plaats had of de schuld ontstond tussen verbonden personen;

b) interest betaald aan de andere overeenkomstsluitende Staat, een staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan;

c) interest terzake van een lening die is toegestaan, gewaarborgd of verzekerd, of van een krediet dat is verleend, gewaarborgd of verzekerd in het geval van Canada door Export Development Canada of in het geval van België door een gelijksoortige instelling die is vermeld en waaromtrent overeenstemming is bereikt in een wisseling van brieven tussen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten.

4. De uitdrukking «interest», zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit schuldvorderingen van welke aard ook, al dan niet gewaarborgd door hypotheek of al dan niet aanspraak gevend op een aandeel in de winst van de schuldenaar, en in het bijzonder inkomsten uit overheidsleningen en obligaties, daaronder begrepen premies en loten op die effecten, alsmede inkomsten die door de belastingwetgeving van de Staat waaruit de inkomsten afkomstig zijn, met inkomsten uit geldlening worden gelijkgesteld; voor de toepassing van dit artikel omvat deze uitdrukking echter niet boeten voor laattijdige betaling, interest bedoeld in artikel 8, paragraaf 4 noch interest vermeld in artikel 10, paragraaf 3.

5. De bepalingen van de paragrafen 1, 2 en 3 zijn niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waaruit de interest afkomstig is, een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en de schuldvordering uit hoofde waarvan de interest is verschuldigd met die vaste inrichting of die vaste basis wezenlijk is verbonden. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

6. Interest wordt geacht uit een overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn indien de schuldenaar een inwoner is van die Staat. Indien evenwel de schuldenaar van de interest, ongeacht of hij inwoner van een overeenkomstsluitende Staat is of niet, in een overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting of een vaste basis heeft waarvoor de schuld, terzake waarvan de interest wordt betaald is aangegaan en de interest ten laste komt van die vaste inrichting of die vaste basis, wordt die interest geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting of de vaste basis is gevestigd.

7. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de interest, gelet op de schuldvordering waarvoor hij wordt betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op het laatsbedoelde bedrag van toepassing. In dat geval is het daarboven uitgaande deel van de betalingen belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waaruit de interest afkomstig is, overeenkomstig de wetgeving van die Staat.

ARTICLE 12

Redevances

1. Les redevances provenant d'un Etat contractant et payées à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

2. Toutefois, ces redevances sont aussi imposables dans l'Etat contractant d'où elles proviennent et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des redevances est un résident de l'autre Etat contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 10 pour cent du montant brut des redevances.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 2,

a) les redevances à titre de droits d'auteur et autres rémunérations similaires concernant la production ou la reproduction d'une œuvre littéraire, dramatique, musicale ou autre œuvre artistique (à l'exclusion des redevances concernant les films cinématographiques et des redevances concernant les œuvres enregistrées sur films ou bandes magnétoscopiques ou autres moyens de reproduction destinés à la télédiffusion), et

b) les redevances pour l'usage ou la concession de l'usage d'un logiciel d'ordinateur ou d'un brevet ou pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans le domaine industriel, commercial ou scientifique (à l'exclusion de toute information de la sorte fournie dans le cadre d'un contrat de location ou de franchise), provenant d'un Etat contractant et payées à un résident de l'autre Etat contractant qui en est le bénéficiaire effectif, ne sont imposables que dans cet autre Etat.

4. Le terme «redevances» employé dans le présent article désigne les rémunérations de toute nature payées pour l'usage ou la concession de l'usage d'un droit d'auteur sur une œuvre littéraire, artistique ou scientifique, y compris les rémunérations de toute nature concernant les films cinématographiques et les œuvres enregistrées sur films, bandes magnétoscopiques ou autres moyens de reproduction destinés à la télévision, d'un brevet, d'une marque de fabrique ou de commerce, d'un dessin ou d'un modèle, d'un plan, d'une formule ou d'un procédé secrets ou de tout autre bien incorporel, ainsi que pour l'usage ou la concession de l'usage d'un équipement industriel, commercial ou scientifique ou pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans le domaine industriel, commercial ou scientifique.

5. Les dispositions des paragraphes 1, 2 et 3 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des redevances, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant d'où proviennent les redevances, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou le bien générateur des redevances s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

6. Les redevances sont considérées comme provenant d'un Etat contractant lorsque le débiteur est un résident de cet Etat. Toutefois, lorsque le débiteur des redevances, qu'il soit ou non un résident d'un Etat contractant, a dans un Etat contractant un établissement stable, ou une base fixe, pour lequel l'obligation donnant lieu au paiement des redevances a été contractée et qui supporte la charge de ces redevances, celles-ci sont considérées comme provenant de l'Etat où l'établissement stable, ou la base fixe, est situé.

ARTIKEL 12

Royalty's

1. Royalty's afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat mogen in die andere Staat worden belast.

2. Deze royalty's mogen echter ook in de overeenkomstsluitende Staat waaruit zij afkomstig zijn overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan 10 percent van het brutobedrag van de royalty's.

3. Niettegenstaande de bepalingen van paragraaf 2, zijn

a) royalty's met betrekking tot auteursrechten en andere gelijkwaardige vergoedingen voor het uitvoeren of het reproducen van een werk op het gebied van letterkunde, toneel, muziek of kunst (met uitzondering van royalty's voor bioscoopfilms en royalty's voor werken op films of beeldbanden of andere reproductiemiddelen voor gebruik op televisie); en

b) royalty's voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, software voor computers of een octrooi of voor inlichtingen omtrent ervaringen op het gebied van nijverheid, handel of wetenschap (met uitzondering van zulke inlichtingen verstrekt in verband met verhuis- of franchiseovereenkomsten), afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat die de uiteindelijk gerechtigde ertoe is, slechts in die andere Staat belastbaar.

4. De uitdrukking «royalty's», zoals gebezigd in dit artikel, betekent vergoedingen van welke aard ook voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, een auteursrecht op een werk op het gebied van letterkunde, kunst of wetenschap, met inbegrip van vergoedingen van welke aard ook voor bioscoopfilms en voor werken op films, beeldbanden of andere reproductiemiddelen voor gebruik op televisie, van een octrooi, een fabrieks- of handelsmerk, een tekening, een model, een plan, een geheim recept of een geheime werkwijze of een ander immaterieel goed, of voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, nijverheids- en handelsuitrusting, of wetenschappelijke uitrusting of voor inlichtingen omtrent ervaringen op het gebied van nijverheid, handel of wetenschap.

5. De bepalingen van paragrafen 1, 2 en 3 zijn niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het recht of het goed uit hoofde waarvan de royalty's verschuldigd zijn met die vaste inrichting of die vaste basis wezenlijk is verbonden. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

6. Royalty's worden geacht uit een overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn indien de schuldenaar een inwoner is van die Staat. Indien evenwel de schuldenaar van de royalty's, ongeacht of hij inwoner van een overeenkomstsluitende Staat is of niet, in een overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting of een vaste basis heeft waarvoor de verbintenis, uit hoofde waarvan de royalty's worden betaald is aangegaan en die de last van de royalty's draagt, worden die royalty's geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting of de vaste basis is gevestigd.

7. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec de tierces personnes, le montant des redevances, compte tenu de la prestation pour laquelle elles sont payées, excède celui dont sauraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable dans l'Etat contractant d'où proviennent les redevances conformément à la législation de cet Etat.

ARTICLE 13

Gains en capital

1. Les gains qu'un résident d'un Etat contractant tire de l'aliénation de biens immobiliers visés à l'article 6, et situés dans l'autre Etat contractant, sont imposables dans cet autre Etat.

2. Les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers qui font partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat contractant, ou de biens mobiliers qui appartiennent à une base fixe dont un résident d'un Etat contractant dispose dans l'autre Etat contractant pour l'exercice d'une profession indépendante, y compris de tels gains provenant de l'aliénation de cet établissement stable (seul ou avec l'ensemble de l'entreprise) ou de cette base fixe, sont imposables dans cet autre Etat.

3. Les gains qu'une entreprise d'un Etat contractant tire de l'aliénation de navires ou aéronefs exploités en trafic international ou de biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces navires ou aéronefs ne sont imposables que dans cet Etat.

4. Les gains qu'un résident d'un Etat contractant tire de l'aliénation :

a) d'actions (autres que des actions inscrites à une bourse de valeurs approuvée dans l'autre Etat contractant) qui font partie d'une participation substantielle dans le capital d'une société qui est un résident de l'un ou l'autre Etat contractant et dont la valeur des actions est principalement tirée de biens immobiliers situés dans l'autre Etat; ou

b) d'une participation importante dans une société de personnes, une fiducie ou une succession constituée en vertu de la législation de l'un ou l'autre Etat contractant et dont la valeur est principalement tirée de biens immobiliers situés dans l'autre Etat,

sont imposables dans cet autre Etat. Au sens du présent paragraphe, l'expression «biens immobiliers» comprend les actions d'une société visée à l'alinéa a) ou une participation dans une société de personnes, une fiducie ou une succession visée à l'alinéa b) mais ne comprend pas les biens (autres que les biens locatifs) dans lesquels la société, la société de personnes, la fiducie ou la succession exerce son activité.

5. Les gains provenant de l'aliénation de tous biens autres que ceux visés aux paragraphes 1, 2, 3 et 4 ne sont imposables que dans l'Etat contractant dont le cédant est un résident.

7. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de royalty's, gelet op het gebruik, het recht of de inlichtingen waarvoor zij worden betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op het laatstbedoelde bedrag van toepassing. In dat geval is het daarboven uitgaande deel van de betalingen belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn, overeenkomstig de wetgeving van die Staat.

ARTIKEL 13

Vermogenswinst

1. Voordelen die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit de vervreemding van onroerende goederen zoals bedoeld in artikel 6 die in de andere overeenkomstsluitende Staat zijn gelegen, mogen in die andere Staat worden belast.

2. Voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting die een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat heeft, of van roerende goederen die behoren tot een vaste basis die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat tot zijn beschikking heeft voor de uitoefening van een zelfstandig beroep, daaronder begrepen voordelen verkregen uit de vervreemding van die vaste inrichting (alleen of te zamen met de gehele onderneming) of van die vaste basis, mogen in die andere Staat worden belast.

3. Voordelen die een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit de vervreemding van schepen of luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd of van roerende goederen die bij de exploitatie van die schepen of luchtvaartuigen worden gebruikt, zijn slechts in die Staat belastbaar.

4. Voordelen die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit de vervreemding van :

a) aandelen (niet zijnde aandelen die genoteerd zijn op een erkende effectenbeurs in de andere overeenkomstsluitende Staat) die deel uitmaken van een belangrijke deelneming in het kapitaal van een vennootschap die inwoner is van een van beide overeenkomstsluitende Staten, wanneer de waarde van die aandelen hoofdzakelijk voortspuit uit onroerende goederen die in de andere Staat zijn gelegen; of

b) een belangrijke deelneming in een personenvennootschap (partnership), trust of nalatenschap (estate), die is opgericht overeenkomstig de wetgeving in een van de overeenkomstsluitende Staten, wanneer de waarde daarvan hoofdzakelijk voortspuit uit onroerende goederen die in de andere Staat zijn gelegen,

mogen in die andere Staat worden belast. Voor de toepassing van deze paragraaf omvat de uitdrukking «onroerende goederen» de aandelen van een vennootschap bedoeld in subparagraaf a) of een deelneming in een personenvennootschap (partnership), trust of nalatenschap (estate) bedoeld in subparagraaf b), maar die uitdrukking omvat niet de goederen, niet zijnde verhuurde goederen, waarin het bedrijf van de vennootschap, personenvennootschap (partnership), trust of nalatenschap (estate) wordt uitgeoefend.

5. Voordelen verkregen uit de vervreemding van alle andere goederen dan die vermeld in de paragrafen 1, 2, 3 en 4 zijn slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de vervreemder inwoner is.

6. Lorsqu'une personne physique qui, immédiatement après avoir cessé d'être un résident d'un Etat contractant, devient un résident de l'autre Etat contractant est considérée aux fins d'imposition dans le premier Etat comme ayant aliéné un bien et est imposée dans cet Etat en raison de cette aliénation, elle peut choisir, aux fins d'imposition dans l'autre Etat, d'être considérée comme ayant vendu et racheté, immédiatement avant de devenir un résident de cet Etat, le bien pour un montant égal à sa juste valeur marchande à ce moment. Toutefois, la présente disposition ne s'applique ni aux biens qui donneraient lieu, s'ils étaient aliénés immédiatement avant que la personne physique ne devienne un résident de cet autre Etat, à des gains imposables dans cet autre Etat, ni aux biens immobiliers situés dans un Etat tiers.

ARTICLE 14

Professions indépendantes

1. Les revenus qu'une personne physique qui est un résident d'un Etat contractant tire d'une profession libérale ou d'autres activités de caractère indépendant ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que cette personne physique ne dispose de façon habituelle dans l'autre Etat contractant d'une base fixe pour l'exercice de ses activités. Si elle dispose, ou a disposé, d'une telle base fixe, les revenus sont imposables dans l'autre Etat mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables à cette base fixe.

2. L'expression «profession libérale» comprend notamment les activités indépendantes d'ordre scientifique, littéraire, artistique, éducatif ou pédagogique, ainsi que les activités indépendantes des médecins, avocats, ingénieurs, architectes, dentistes et comptables.

ARTICLE 15

Professions dépendantes

1. Sous réserve des dispositions des articles 16, 18 et 19, les salaires, traitements et autres rémunérations qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'emploi ne soit exercé dans l'autre Etat contractant. Si l'emploi y est exercé, les rémunérations reçues à ce titre sont imposables dans cet autre Etat.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, les rémunérations qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié exercé dans l'autre Etat contractant ne sont imposables que dans le premier Etat si :

a) le bénéficiaire séjourne dans l'autre Etat pendant une période ou des périodes n'excédant pas au total 183 jours au cours de toute période de douze mois commençant ou se terminant dans l'année fiscale considérée, et

b) les rémunérations sont payées par un employeur ou pour le compte d'un employeur qui n'est pas un résident de l'autre Etat, et

c) la charge des rémunérations n'est pas supportée par un établissement stable ou une base fixe que l'employeur a dans l'autre Etat.

6. Indien een natuurlijke persoon die ophoudt inwoner te zijn van een overeenkomstsluitende Staat en onmiddellijk daarna inwoner wordt van de andere overeenkomstsluitende Staat, voor de belastingheffing in de eerstvermelde Staat wordt behandeld alsof die persoon een goed heeft vervreemd en omwille daarvan in die Staat wordt belast, kan die natuurlijke persoon ervoor kiezen om in de andere Staat voor de belastingheffing te worden behandeld alsof hij, onmiddellijk voor hij inwoner werd van die Staat, het goed had verkocht en opnieuw aangekocht voor een bedrag dat overeenstemt met de redelijke marktwaarde ervan op dat ogenblik. Deze bepaling is evenwel niet van toepassing op goederen die, indien ze waren vervreemd onmiddellijk voor het tijdstip waarop de natuurlijke persoon inwoner werd van die andere Staat, aanleiding zouden geven tot een voordeel dat in die andere Staat mag worden belast. Deze bepaling is ook niet van toepassing op onroerende goederen die in een derde Staat gelegen zijn.

ARTIKEL 14

Zelfstandige beroepen

1. Inkomsten verkregen door een natuurlijke persoon die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat in de uitoefening van een vrij beroep of terzake van andere werkzaamheden van zelfstandige aard zijn slechts in die Staat belastbaar, tenzij die natuurlijke persoon in de andere overeenkomstsluitende Staat voor het verrichten van de werkzaamheden geregeld over een vaste basis beschikt. Indien de natuurlijke persoon over zulk een vaste basis beschikt of heeft beschikt, mogen de inkomsten in de andere Staat worden belast, maar slechts in zoverre als zij aan die vaste basis kunnen worden toegerekend.

2. De uitdrukking «vrij beroep» omvat in het bijzonder zelfstandige werkzaamheden op het gebied van wetenschap, letterkunde, kunst, opvoeding of onderwijs, alsmede de zelfstandige werkzaamheden van artsen, advocaten, ingenieurs, architecten, tandartsen en accountants.

ARTIKEL 15

Niet-zelfstandige beroepen

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 16, 18 en 19 zijn lonen, salarissen en andere beloningen verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat terzake van een dienstbetrekking slechts in die Staat belastbaar, tenzij de dienstbetrekking in de andere overeenkomstsluitende Staat wordt uitgeoefend. Indien de dienstbetrekking aldaar wordt uitgeoefend, mogen de terzake daarvan verkregen beloningen in die andere Staat worden belast.

2. Niettegenstaande de bepalingen van paragraaf 1 zijn beloningen verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat terzake van een in de andere overeenkomstsluitende Staat uitgeoefende dienstbetrekking slechts in de eerstbedoelde Staat belastbaar, indien :

a) de verkrijger in de andere Staat verblijft gedurende een tijdvak of tijdvakken die tijdens enig tijdperk van twaalf maanden dat aanvangt of eindigt tijdens het betrokken belastingjaar een totaal van 183 dagen niet te boven gaan; en

b) de beloningen worden betaald door of namens een werkgever die geen inwoner van de andere Staat is; en

c) de beloningen niet ten laste komen van een vaste inrichting of een vaste basis, die de werkgever in de andere Staat heeft.

3. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, les rémunérations reçues au titre d'un emploi salarié exercé à bord d'un navire ou d'un aéronef exploité en trafic international par une entreprise d'un Etat contractant sont imposables dans cet Etat.

ARTICLE 16

Dirigeants d'entreprises

1. Les tantièmes, jetons de présence et autres rétributions similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit en sa qualité de membre du conseil d'administration ou de surveillance ou d'un organe analogue d'une société qui est un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

La présente disposition s'applique également aux rétributions reçues en raison de l'exercice de fonctions qui, en vertu de la législation de l'Etat contractant dont la société est un résident, sont considérées comme des fonctions analogues à celles exercées par un membre du conseil d'administration ou de surveillance ou d'un organe analogue d'une société.

2. Les rémunérations qu'une personne visée au paragraphe 1 reçoit d'une société qui est un résident d'un Etat contractant en raison de l'exercice d'une activité journalière de direction ou de caractère technique sont imposables conformément aux dispositions de l'article 15 comme si ces rémunérations étaient des rémunérations reçues par un employé au titre d'un emploi salarié et comme si les références à «l'employeur» étaient des références à la société.

ARTICLE 17

Artistes et sportifs

1. Nonobstant les dispositions des articles 14 et 15, les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire de ses activités personnelles exercées dans l'autre Etat contractant en tant qu'artiste du spectacle, tel qu'un artiste de théâtre, de cinéma, de la radio ou de la télévision, ou qu'un musicien, ou en tant que sportif, sont imposables dans cet autre Etat.

2. Lorsque les revenus d'activités qu'un artiste du spectacle ou un sportif exerce personnellement et en cette qualité sont attribués non pas à l'artiste ou au sportif lui-même mais à une autre personne, ces revenus sont imposables, nonobstant les dispositions des articles 7, 14 et 15, dans l'Etat contractant où les activités de l'artiste ou du sportif sont exercées.

3. Les dispositions du paragraphe 2 ne s'appliquent pas s'il est établi que ni l'artiste du spectacle ou le sportif, ni des personnes qui lui sont associées, ne participent directement ou indirectement aux bénéfices de la personne visée audit paragraphe.

ARTICLE 18

Pensions

1. Les pensions et autres allocations similaires, périodiques ou non, provenant d'un Etat contractant et payées au titre d'un

3. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel mogen beloningen verkregen terzake van een dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een schip of luchtvaartuig dat door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in internationaal verkeer wordt geëxploiteerd, in die Staat worden belast.

ARTIKEL 16

Vennootschapsleiding

1. Tantièmes, presentiegelden en soortgelijke beloningen verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat in zijn hoedanigheid van lid van de raad van bestuur of van toezicht of van een gelijkaardig orgaan van een vennootschap die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, mogen in die andere Staat worden belast.

Deze bepaling is ook van toepassing op beloningen verkregen terzake van de uitoefening van werkzaamheden die, volgens de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat waarvan de vennootschap inwoner is, worden behandeld als werkzaamheden van soortgelijke aard als die welke worden verricht door een lid van de raad van bestuur of van toezicht of van een gelijkaardig orgaan van een vennootschap.

2. Beloningen die een persoon, op wie paragraaf 1 van toepassing is, van een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt terzake van de uitoefening van dagelijkse werkzaamheden van leidinggevende of van technische aard mogen overeenkomstig de bepalingen van artikel 15 worden belast, alsof het ging om beloningen die een werknemer terzake van een dienstbetrekking verkrijgt en alsof «de werkgever» de vennootschap was.

ARTIKEL 17

Artiesten en sportbeoefenaars

1. Niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 14 en 15 mogen inkomsten die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit de persoonlijke werkzaamheden welke die inwoner in de andere overeenkomstsluitende Staat verricht in de hoedanigheid van artiest, zoals toneelspeler, film-, radio- of televisieartiest, of musicus, of in de hoedanigheid van sportbeoefenaar, in die andere Staat worden belast.

2. Indien inkomsten uit werkzaamheden die een artiest of een sportbeoefenaar persoonlijk en als zodanig verricht niet worden toegekend aan de artiest of aan de sportbeoefenaar zelf maar aan een andere persoon, mogen die inkomsten, niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 7, 14 en 15, worden belast in de overeenkomstsluitende Staat waar de werkzaamheden van de artiest of de sportbeoefenaar worden verricht.

3. De bepalingen van paragraaf 2 zijn niet van toepassing indien de artiest of de sportbeoefenaar aantoonbaar dat noch hij zelf, noch de met hem verbonden personen, onmiddellijk of middellijk deelnemen in de winst van de in die paragraaf bedoelde persoon.

ARTIKEL 18

Pensioenen

1. Al dan niet periodieke pensioenen en andere soortgelijke uitkeringen verkregen uit een overeenkomstsluitende Staat en

emploi antérieur à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans l'Etat contractant d'où elles proviennent. La présente disposition s'applique également aux pensions et allocations payées dans le cadre d'un régime général organisé par un Etat contractant dans le but de compléter les avantages prévus par sa législation en matière de sécurité sociale.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, les sommes payées en vertu de la législation en matière de sécurité sociale dans un Etat contractant ainsi que les pensions d'ancien combattant qui sont payées par un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant ne sont imposables que dans le premier Etat.

3. Les pensions alimentaires et autres paiements d'entretien provenant d'un Etat contractant et payés à un résident de l'autre Etat contractant qui y est assujéti à l'impôt à l'égard de ceux-ci, ne sont imposables que dans cet autre Etat.

ARTICLE 19

Fonctions publiques

1. a) Les salaires, traitements et autres rémunérations similaires, autres que les pensions, payés par un Etat contractant ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales à une personne physique, au titre de services rendus à cet Etat ou à cette subdivision ou collectivité, ne sont imposables que dans cet Etat.

b) Toutefois, ces salaires, traitements et autres rémunérations similaires ne sont imposables que dans l'autre Etat contractant si les services sont rendus dans cet Etat et si le bénéficiaire est un résident de cet Etat qui:

(i) possède la nationalité de cet Etat, ou

(ii) n'est pas devenu un résident de cet Etat à seule fin de rendre les services.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne s'appliquent pas aux salaires, traitements et autres rémunérations similaires payés au titre de services rendus dans le cadre d'une activité industrielle ou commerciale exercée par un Etat contractant ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales.

ARTICLE 20

Etudiants

Les sommes qu'un étudiant ou un stagiaire qui est, ou qui était immédiatement avant de se rendre dans un Etat contractant, un résident de l'autre Etat contractant et qui séjourne dans le premier Etat à seule fin d'y poursuivre ses études ou sa formation, reçoit pour couvrir ses frais d'entretien, d'études ou de formation ne sont pas imposables dans cet Etat, à condition qu'elles proviennent de sources situées en dehors de cet Etat.

ARTICLE 21

Autres revenus

1. Sous réserve des dispositions du paragraphe 2, les éléments du revenu d'un résident d'un Etat contractant, d'où qu'ils

betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat terzake van een vroegere dienstbetrekking, zijn belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waaruit zij afkomstig zijn. Deze bepaling is eveneens van toepassing op pensioenen en uitkeringen die worden betaald in het kader van een algemeen stelsel dat door een overeenkomstsluitende Staat is georganiseerd ter aanvulling van de voordelen waarin de sociale wetgeving voorziet.

2. Niettegenstaande de bepalingen van paragraaf 1, zijn vergoedingen ter uitvoering van de sociale wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat en pensioenen van oudstrijders die betaald worden door een overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, slechts in de eerstbedoelde Staat belastbaar.

3. Onderhoudspensioenen of -renten of andere uitkeringen tot onderhoud verkregen uit een overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat die aldaar uit dien hoofde belastbaar is, zijn slechts in die andere Staat belastbaar.

ARTIKEL 19

Overheidsfuncties

1. a) Lonen, salarissen en andere soortgelijke beloningen, niet zijnde pensioenen, betaald door een overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan aan een natuurlijke persoon, terzake van diensten bewezen aan die Staat of aan dat onderdeel of die gemeenschap, zijn slechts in die Staat belastbaar.

b) Die lonen, salarissen en andere soortgelijke beloningen zijn evenwel slechts in de andere overeenkomstsluitende Staat belastbaar indien de diensten in die Staat worden bewezen en de verkrijger inwoner van die Staat is, die:

(i) onderdaan is van die Staat, of

(ii) niet uitsluitend met het oog op het uitoefenen van de diensten inwoner van die Staat is geworden.

2. De bepalingen van paragraaf 1 zijn niet van toepassing op lonen, salarissen en andere soortgelijke beloningen terzake van diensten, bewezen in het kader van een handels- of nijverheidsbedrijf uitgeoefend door een overeenkomstsluitende Staat of door een staatkundig onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan.

ARTIKEL 20

Studenten

Bedragen die een student of een voor een beroep of bedrijf in opleiding zijnde persoon die inwoner is, of onmiddellijk vóór zijn bezoek aan een overeenkomstsluitende Staat inwoner was, van de andere overeenkomstsluitende Staat en die uitsluitend voor zijn studie of opleiding in de eerstbedoelde Staat verblijft, ontvangt ten behoeve van zijn onderhoud, studie of opleiding, zijn in die Staat niet belastbaar, op voorwaarde dat die bedragen afkomstig zijn uit bronnen buiten die Staat.

ARTIKEL 21

Andere inkomsten

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van paragraaf 2 zijn, ongeacht de afkomst ervan, bestanddelen van het inkomen van

proviennent, qui ne sont pas traités dans les articles précédents de la présente Convention ne sont imposables que dans cet Etat.

2. Toutefois, si ces revenus sont perçus par un résident d'un Etat contractant et proviennent de sources situées dans l'autre Etat contractant, ils sont aussi imposables dans l'Etat d'où ils proviennent et selon la législation de cet Etat. Lorsque ces revenus sont des revenus provenant d'une succession ou d'une fiducie, autre qu'une fiducie qui a reçu des contributions pour lesquelles une déduction a été accordée, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 15% du montant brut du revenu pourvu que celui-ci soit imposable dans l'Etat contractant dont le bénéficiaire effectif est un résident.

IV. IMPOSITION DE LA FORTUNE

ARTICLE 22

Fortune

1. La fortune constituée par des biens immobiliers visés à l'article 6, que possède un résident d'un Etat contractant et qui sont situés dans l'autre Etat contractant, est imposable dans cet autre Etat.

2. La fortune constituée par des biens mobiliers qui font partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat contractant, ou par des biens mobiliers qui appartiennent à une base fixe dont un résident d'un Etat contractant dispose dans l'autre Etat contractant pour l'exercice d'une profession indépendante, est imposable dans cet autre Etat.

3. La fortune constituée par des navires et des aéronefs exploités en trafic international par une entreprise d'un Etat contractant, ou constituée par des biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces navires et aéronefs, n'est imposable que dans cet Etat.

4. Tous les autres éléments de la fortune d'un résident d'un Etat contractant ne sont imposables que dans cet Etat.

V. MÉTHODES POUR ÉLIMINER LES DOUBLES IMPOSITIONS

ARTICLE 23

Elimination de la double imposition

1. En ce qui concerne la Belgique, la double imposition est évitée de la façon suivante:

a) Lorsqu'un résident de la Belgique reçoit des revenus ou possède des éléments de fortune qui sont imposés au Canada conformément aux dispositions de la présente Convention, à l'exception de celles du paragraphe 2 de l'article 10, des paragraphes 2 et 7 de l'article 11, des paragraphes 2 et 7 de l'article 12, et de la deuxième phrase du paragraphe 2 de l'article 21, la Belgique exempte de l'impôt ces revenus ou ces éléments de fortune mais elle peut, pour calculer le montant de ses impôts sur le reste du revenu ou de la fortune de ce résident, appliquer le même taux que

een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat die niet in de voorgaande artikelen van deze Overeenkomst worden behandeld, slechts in die Staat belastbaar.

2. Indien die inkomsten echter door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat uit bronnen in de andere overeenkomstsluitende Staat worden verkregen, mogen die inkomsten ook in de Staat waaruit ze afkomstig zijn overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast. Indien die inkomsten werden verkregen uit een nalatenschap (estate) of een trust, niet zijnde een trust waarvan de bijdragen die aan die trust zijn overgemaakt, aftrekbaar waren, mag de aldus geheven belasting, voor zover de inkomsten belastbaar zijn in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de uiteindelijk gerechtigde inwoner is, niet hoger zijn dan 15% van het brutobedrag van de inkomsten.

IV. BELASTINGHEFFING NAAR HET VERMOGEN

ARTIKEL 22

Vermogen

1. Vermogen bestaande uit onroerende goederen als omschreven in artikel 6, die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat bezit en die in de andere overeenkomstsluitende Staat zijn gelegen, mag in die andere Staat worden belast.

2. Vermogen bestaande uit roerende goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting die een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat heeft of uit roerende goederen die behoren tot een vaste basis die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat tot zijn beschikking heeft voor de uitoefening van een zelfstandig beroep, mag in die andere Staat worden belast.

3. Vermogen bestaande uit schepen en luchtvaartuigen die door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in internationaal verkeer worden geëxploiteerd, of bestaande uit roerende goederen die bij de exploitatie van die schepen en luchtvaartuigen worden gebruikt, is slechts in die Staat belastbaar.

4. Alle andere bestanddelen van het vermogen van een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat zijn slechts in die Staat belastbaar.

V. WIJZE WAAROP DUBBELE BELASTING WORDT VERMEDE

ARTIKEL 23

Vermijding van dubbele belasting

1. In België wordt dubbele belasting op de volgende wijze vermeden:

a) Indien een inwoner van België inkomsten verkrijgt of bestanddelen van een vermogen bezit die ingevolge de bepalingen van deze Overeenkomst, niet zijnde de bepalingen van artikel 10, paragraaf 2, van artikel 11, paragrafen 2 en 7, en van artikel 12, paragrafen 2 en 7, en van artikel 21, paragraaf 2, tweede zin, in Canada zijn belast, stelt België deze inkomsten of deze bestanddelen van vermogen vrij van belasting, maar om het bedrag van de belasting op het overige inkomen of vermogen van die inwoner te berekenen mag België het belastingtarief toepassen dat van toe-

si ces revenus ou ces éléments de fortune n'avaient pas été exemptés.

b) Sous réserve des dispositions de la législation belge concernant l'imputation sur l'impôt belge des impôts payés à l'étranger, lorsqu'un résident de la Belgique reçoit des éléments de revenu qui sont compris dans son revenu global soumis à l'impôt belge et qui consistent en dividendes imposables conformément au paragraphe 2 de l'article 10 et non exemptés d'impôt belge en vertu de l'alinéa c) ci-après, en intérêts imposables conformément au paragraphe 2 ou 7 de l'article 11, en redevances imposables conformément au paragraphe 2 ou 7 de l'article 12, l'impôt canadien perçu sur ces revenus est imputé sur l'impôt belge afférent auxdits revenus.

c) Les dividendes qu'une société qui est un résident de la Belgique reçoit d'une société qui est un résident du Canada et qui sont imposables au Canada conformément au paragraphe 2 de l'article 10 sont exemptés de l'impôt des sociétés en Belgique dans les conditions et limites prévues par la législation belge.

d) Lorsque, conformément à la législation belge, des pertes subies par une entreprise exploitée par un résident de la Belgique dans un établissement stable situé au Canada ont été effectivement déduites des bénéfices de cette entreprise pour son imposition en Belgique, l'exemption prévue à l'alinéa a) ne s'applique pas en Belgique aux bénéfices d'autres périodes imposables qui sont imputables à cet établissement, dans la mesure où ces bénéfices ont aussi été exemptés d'impôt au Canada en raison de leur compensation avec lesdites pertes.

e) Lorsqu'un résident de la Belgique reçoit des revenus auxquels s'appliquent les dispositions de la deuxième phrase du paragraphe 2 de l'article 21 et qui ont été imposés au Canada, le montant de l'impôt belge correspondant proportionnellement à ces revenus ne peut excéder celui qui serait perçu en vertu de la législation belge si ces revenus étaient imposés au titre de revenus professionnels réalisés et imposés à l'étranger.

2. En ce qui concerne le Canada, la double imposition est évitée de la façon suivante:

a) Sous réserve des dispositions existantes de la législation canadienne concernant l'imputation de l'impôt payé dans un territoire en dehors du Canada sur l'impôt canadien payable et de toute modification ultérieure de ces dispositions qui n'en affecterait pas le principe général, et sans préjudice d'une déduction ou d'un allègement plus important prévu par la législation canadienne, l'impôt dû en Belgique à raison de bénéfices, revenus ou gains provenant de Belgique est porté en déduction de tout impôt canadien dû à raison des mêmes bénéfices, revenus ou gains.

b) Sous réserve des dispositions existantes de la législation canadienne concernant l'imposition des revenus provenant d'une société étrangère affiliée et de toute modification ultérieure de ces dispositions, une société qui est un résident du Canada peut, aux fins de l'impôt canadien, déduire lors du calcul de son revenu imposable tout dividende reçu qui provient du surplus exonéré d'une société étrangère affiliée qui est un résident de la Belgique.

c) Lorsque, conformément à une disposition quelconque de la Convention, les revenus qu'un résident du Canada reçoit ou la fortune qu'il possède sont exempts d'impôts au Canada, le Canada peut néanmoins, pour calculer le montant de l'impôt sur d'autres revenus ou sur la fortune, tenir compte des revenus ou de la fortune exemptés.

passing zou zijn indien die inkomsten of die bestanddelen van het vermogen niet waren vrijgesteld.

b) Onder voorbehoud van de bepalingen van de Belgische wetgeving betreffende de verrekening van in het buitenland betaalde belastingen met de Belgische belasting wordt, indien een inwoner van België inkomsten verkrijgt die deel uitmaken van zijn samengetelde inkomen dat aan de Belgische belasting is onderworpen en bestaan uit dividend die belastbaar zijn ingevolge artikel 10, paragraaf 2, en niet van Belgische belasting zijn vrijgesteld ingevolge subparagraaf c) hierna, uit interest die belastbaar is ingevolge artikel 11, paragrafen 2 of 7, uit royalty's die belastbaar zijn ingevolge artikel 12, paragrafen 2 of 7, de op die inkomsten geheven Canadese belasting in mindering gebracht van de Belgische belasting op die inkomsten.

c) Dividenden die een vennootschap die inwoner is van België verkrijgt van een vennootschap die inwoner is van Canada en die ingevolge artikel 10, paragraaf 2 in Canada mogen worden belast, worden in België vrijgesteld van de vennootschapsbelasting op de voorwaarden en binnen de grenzen die in de Belgische wetgeving zijn bepaald.

d) Indien verliezen die een onderneming gedreven door een inwoner van België in een in Canada gelegen vaste inrichting heeft geleden, voor de belastingheffing van die onderneming in België volgens de Belgische wetgeving werkelijk in mindering van de winst van die onderneming zijn gebracht, is de vrijstelling ingevolge subparagraaf a) in België niet van toepassing op de winst van andere belastbare tijdperken die aan die inrichting kan worden toegerekend, in zoverre als deze winst ook in Canada door de verrekening van die verliezen van belasting is vrijgesteld.

e) Indien een inwoner van België inkomsten verkrijgt waarop de bepalingen van artikel 21, paragraaf 2, tweede zin, van toepassing zijn en die in Canada werden belast, mag het bedrag van de Belgische belasting dat evenredig betrekking heeft op die inkomsten niet hoger zijn dan de belasting die volgens de Belgische wetgeving zou worden geheven indien die inkomsten als in het buitenland behaalde en belaste beroepsinkomsten belastbaar zouden zijn.

2. In Canada wordt dubbele belasting op de volgende wijze vermeden:

a) Onder voorbehoud van de bestaande bepalingen van de Canadese wetgeving betreffende de verrekening van de belasting die in een buiten Canada gelegen gebied wordt betaald met de in Canada verschuldigde belasting en van elke latere wijziging aan die bepalingen (die geen afbreuk doet aan het algemeen principe daarvan) en tenzij de Canadese wetgeving in een belangrijkere vermindering of tegemoetkoming voorziet, wordt de in België verschuldigde belasting terzake van in België verkregen winst, inkomsten of voordelen, in mindering gebracht van elke Canadese belasting in verband met dezelfde winst, inkomsten of voordelen.

b) Onder voorbehoud van de bestaande bepalingen van de Canadese wetgeving betreffende de belastingheffing naar de inkomsten van een verbonden buitenlandse vennootschap en van elke latere wijziging aan die bepalingen voor de berekening van de Canadese belasting, mag een vennootschap die inwoner is van Canada bij de berekening van haar belastbaar inkomen alle dividendden aftrekken die zij ontvangen heeft uit het belastingvrije overschot van een verbonden buitenlandse vennootschap die inwoner is van België.

c) Indien ingevolge enige bepaling van de Overeenkomst het inkomen dat een inwoner van Canada verkrijgt of het vermogen dat hij bezit, in Canada van belasting is vrijgesteld, mag Canada niettemin, om het bedrag van de belasting op het overige inkomen of vermogen te berekenen, rekening houden met het vrijgestelde inkomen of vermogen.

d) Pour l'application du présent paragraphe, les bénéfices, revenus ou gains d'un résident du Canada qui sont imposables en Belgique conformément à la Convention sont considérés comme provenant de sources situées en Belgique.

VI. DISPOSITIONS SPÉCIALES

ARTICLE 24

Non-discrimination

1. Les nationaux d'un Etat contractant ne sont soumis dans l'autre Etat contractant à aucune imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujettis les nationaux de cet autre Etat qui se trouvent dans la même situation, notamment au regard de la résidence. La présente disposition s'applique aussi, nonobstant les dispositions de l'article 1, aux personnes physiques qui ne sont pas des résidents d'un Etat contractant ou des deux Etats contractants.

2. L'imposition d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat contractant n'est pas établie dans cet autre Etat d'une façon moins favorable que l'imposition des entreprises de cet autre Etat qui exercent la même activité. La présente disposition ne peut être interprétée comme obligeant un Etat contractant à accorder aux résidents de l'autre Etat contractant les déductions personnelles, abattements et réductions d'impôt en fonction de la situation ou des charges de famille qu'il accorde à ses propres résidents.

3. A moins que les dispositions du paragraphe 1 de l'article 9 ou du paragraphe 7 de l'article 12 ne soient applicables, les redevances payées par une entreprise d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant sont déductibles, pour la détermination des bénéfices imposables de cette entreprise, dans les mêmes conditions que si elles avaient été payées à un résident du premier Etat.

4. Le terme «imposition» désigne, dans le présent article, les impôts visés par la présente Convention.

ARTICLE 25

Procédure amiable

1. Lorsqu'une personne estime que les mesures prises par un Etat contractant ou par les deux Etats contractants entraînent ou entraîneront pour elle une imposition non conforme aux dispositions de la présente Convention, elle peut, indépendamment des recours prévus par le droit interne de ces Etats, soumettre son cas par écrit à l'autorité compétente de l'Etat contractant dont elle est un résident ou, si son cas relève du paragraphe 1 de l'article 24, à celle de l'Etat contractant dont elle possède la nationalité. Pour être recevable, le cas doit être soumis dans les deux ans qui suivent la première notification de la mesure qui entraîne une imposition non conforme aux dispositions de la Convention.

d) Voor de toepassing van deze paragraaf worden winst, inkomsten of voordelen van een inwoner van Canada die ingevolge de Overeenkomst in België mogen worden belast, geacht uit België afkomstig te zijn.

VI. BIJZONDERE BEPALINGEN

ARTIKEL 24

Non-discriminatie

1. Onderdanen van een overeenkomstsluitende Staat worden in de andere overeenkomstsluitende Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmede verband houdende verplichting, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmede verband houdende verplichtingen waaraan onderdanen van die andere Staat onder gelijke omstandigheden, inzonderheid met betrekking tot de woonplaats, zijn of kunnen worden onderworpen. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 1 is deze bepaling ook van toepassing op natuurlijke personen die geen inwoner zijn van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten.

2. De belastingheffing van een vaste inrichting die een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat heeft, is in die andere Staat niet ongunstiger dan de belastingheffing van ondernemingen van die andere Staat die dezelfde werkzaamheden uitoefenen. Deze bepaling mag niet aldus worden uitgelegd dat zij een overeenkomstsluitende Staat verplicht aan inwoners van de andere overeenkomstsluitende Staat bij de belastingheffing de persoonlijke aftrekken, tegemoetkomingen en verminderingen uit hoofde van de gezinstoesland of gezinslasten te verlenen die hij aan zijn eigen inwoners verleent.

3. Behalve indien de bepalingen van artikel 9, paragraaf 1, of van artikel 12, paragraaf 7, van toepassing zijn, worden royalty's die door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat worden betaald, bij het bepalen van de belastbare winst van die onderneming op dezelfde voorwaarden in mindering gebracht, alsof zij aan een inwoner van de eerstbedoelde Staat zouden zijn betaald.

4. In dit artikel betekent de uitdrukking «belastingheffing» de belastingen die het voorwerp zijn van deze Overeenkomst.

ARTIKEL 25

Regeling voor onderling overleg

1. Indien een persoon van oordeel is dat de maatregelen van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten voor hem leiden of zullen leiden tot een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de bepalingen van deze Overeenkomst, kan die persoon, onverminderd de rechtsmiddelen waarin het interne recht van die Staten voorziet, het geval schriftelijk voorleggen aan de bevoegde autoriteit van de overeenkomstsluitende Staat waarvan die persoon inwoner is, of indien het geval onder artikel 24, paragraaf 1, ressorteert, aan die van de overeenkomstsluitende Staat waarvan die persoon de nationaliteit bezit. Om ontvankelijk te zijn moet bovengenoemd geval worden voorgelegd binnen twee jaar nadat de maatregel die een belastingheffing ten gevolge heeft die niet in overeenstemming is met de bepalingen van de Overeenkomst, voor het eerst te zijner kennis is gebracht.

2. L'autorité compétente visée au paragraphe 1 s'efforce, si la réclamation lui paraît fondée et si elle n'est pas elle-même en mesure d'y apporter une solution satisfaisante, de résoudre le cas par voie d'accord amiable avec l'autorité compétente de l'autre Etat contractant, en vue d'éviter une imposition non conforme à la Convention.

3. Les autorités compétentes des Etats contractants s'efforcent, par voie d'accord amiable, de résoudre les difficultés ou de dissiper les doutes auxquels peuvent donner lieu l'interprétation ou l'application de la Convention.

4. Les autorités compétentes des Etats contractants se concertent au sujet des mesures administratives nécessaires à l'exécution des dispositions de la Convention et notamment au sujet des justifications à fournir par les résidents de chaque Etat contractant pour bénéficier dans l'autre Etat des exemptions ou réductions d'impôt prévues par la Convention.

5. Les autorités compétentes des Etats contractants peuvent communiquer directement entre elles aux fins de l'application de la Convention.

6. Aux fins du paragraphe 3 de l'article XXII (Consultation) de l'Accord général sur le commerce des services, les Etats contractants conviennent que, nonobstant les dispositions de ce paragraphe, tout désaccord entre eux sur la question de savoir si une mesure relève de la présente Convention ne peut être porté devant le Conseil du commerce des services, comme le prévoit ce paragraphe, qu'avec le consentement des Etats contractants. Toute incertitude quant à l'interprétation du présent paragraphe doit être résolue conformément au paragraphe 3 du présent article ou à défaut, selon toute autre procédure dont conviennent les Etats contractants.

ARTICLE 26

Echange de renseignements

1. Les autorités compétentes des Etats contractants échangent les renseignements pertinents pour l'application des dispositions de la présente Convention ou celles de la législation interne des Etats contractants relative à tous les impôts perçus pour le compte des Etats contractants dans la mesure où l'imposition qu'elle prévoit n'est pas contraire à la Convention. L'échange de renseignements n'est pas restreint par les articles 1 et 2. Les renseignements reçus par un Etat contractant sont tenus secrets de la même manière que les renseignements obtenus en application de la législation interne de cet Etat et ne sont communiqués qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et organes administratifs) concernées par l'établissement ou le recouvrement des impôts, par les procédures concernant les impôts, ou par les décisions sur les recours relatifs aux impôts. Ces personnes ou autorités n'utilisent ces renseignements qu'à ces fins. Elles peuvent faire état de ces renseignements au cours d'audiences publiques de tribunaux ou dans des jugements.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un Etat contractant l'obligation:

a) de prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre Etat contractant;

2. De in paragraaf 1 bedoelde bevoegde autoriteit tracht, indien het bezwaar haar gegrond voorkomt en indien zij niet zelf in staat is tot een bevredigende oplossing ervan te komen, de gelegenheid in onderlinge overeenstemming met de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Staat te regelen, ten einde een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de Overeenkomst te vermijden.

3. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten trachten moeilijkheden of twijfelpunten die mochten rijzen met betrekking tot de interpretatie of de toepassing van de Overeenkomst in onderlinge overeenstemming op te lossen.

4. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten plegen overleg omtrent de administratieve maatregelen die voor de uitvoering van de bepalingen van de Overeenkomst nodig zijn en met name omtrent de bewijsstukken die de inwoners van elke overeenkomstsluitende Staat moeten overleggen om in de andere Staat de bij de Overeenkomst bepaalde belastingvrijstellingen of -verminderingen te verkrijgen.

5. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten mogen zich rechtstreeks met elkander in verbinding stellen voor de toepassing van de Overeenkomst.

6. Voor de toepassing van artikel XXII (Overleg), paragraaf 3, van de Algemene Overeenkomst betreffende de Handel in Diensten, komen de overeenkomstsluitende Staten overeen dat, niettegenstaande die paragraaf, elk geschil tussen hen betreffende de vraag of een maatregel binnen de werkingssfeer van deze Overeenkomst valt, alleen mits toestemming van beide overeenkomstsluitende Staten voor de Raad voor de Handel in Diensten mag worden gebracht, zoals bepaald in die paragraaf. Elke twijfel inzake de interpretatie van deze paragraaf wordt opgelost overeenkomstig paragraaf 3 van dit artikel of, indien overeenkomstig die procedure geen overeenstemming kan worden bereikt, volgens enige andere procedure waarover de beide overeenkomstsluitende Staten overeenstemming hebben bereikt.

ARTIKEL 26

Uitwisseling van inlichtingen

1. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten wisselen de inlichtingen uit die relevant zijn om uitvoering te geven aan de bepalingen van deze Overeenkomst of aan die van de nationale wetgeving van de overeenkomstsluitende Staten met betrekking tot alle belastingen die ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten worden geheven, voor zover de heffing van die belastingen niet in strijd is met de Overeenkomst. De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2. De door een overeenkomstsluitende Staat verkregen inlichtingen worden op dezelfde wijze geheim gehouden als de inlichtingen die onder de nationale wetgeving van die Staat zijn verkregen en worden alleen ter kennis gebracht van personen of autoriteiten (daaronder begrepen rechterlijke instanties en administratieve lichamen) die betrokken zijn bij de vestiging of invordering van, de tenuitvoerlegging terzake van, of de beslissing in beroepszaken betrekking hebbende op belastingen. Deze personen of autoriteiten gebruiken deze inlichtingen slechts voor die doeleinden. Zij mogen van deze inlichtingen melding maken tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen.

2. In geen geval mogen de bepalingen van paragraaf 1 aldus worden uitgelegd dat zij een overeenkomstsluitende Staat de verplichting opleggen:

a) administratieve maatregelen te nemen die afwijken van de wetgeving en de administratieve praktijk van die of van de andere overeenkomstsluitende Staat;

b) de fournir des renseignements qui ne pourraient être obtenus sur la base de sa législation ou dans le cadre de sa pratique administrative normale ou de celles de l'autre Etat contractant;

c) de fournir des renseignements qui révéleraient un secret commercial, industriel, professionnel ou un procédé commercial ou des renseignements dont la communication serait contraire à l'ordre public.

ARTICLE 27

Dispositions diverses

1. Les dispositions de la présente Convention ne portent pas atteinte aux privilèges fiscaux dont bénéficient les membres des missions diplomatiques ou postes consulaires en vertu soit des règles générales du droit international, soit des dispositions d'accords particuliers.

2. Les dispositions de la Convention ne peuvent être interprétées comme limitant d'une manière quelconque les exonérations, abattements, déductions, crédits ou autres allègements qui sont ou seront accordés par la législation d'un Etat contractant pour la détermination de l'impôt prélevé par cet Etat.

3. Aucune disposition de la Convention ne peut être interprétée comme empêchant le Canada de prélever un impôt sur les montants inclus dans le revenu d'un résident du Canada en raison de sa participation dans une fiducie ou dans une société étrangère affiliée contrôlée, conformément à l'article 91 de la loi de l'impôt sur le revenu, tel qu'il peut être modifié sans que son principe général en soit changé.

4. La Convention ne s'applique pas aux sociétés de placements appartenant à des non-résidents telles qu'elles sont définies à l'article 133 de la loi de l'impôt sur le revenu du Canada ou dans toute disposition semblable qui serait adoptée par le Canada après la signature de la Convention, ni aux revenus que les actionnaires de telles sociétés reçoivent de celles-ci.

5. L'exemption prévue à l'alinéa b) du paragraphe 3 de l'article 12 ne s'applique pas lorsque l'entreprise qui bénéficie des redevances a, dans un Etat qui n'est pas un Etat contractant, un établissement stable auquel les redevances sont imputables et lorsque les redevances sont assujetties, dans l'Etat de résidence de l'entreprise et dans l'Etat où l'établissement stable est situé, à un impôt dont la somme globale est inférieure à 60 pour cent de l'impôt qui serait appliqué dans l'Etat de résidence de l'entreprise si les redevances étaient imputables à l'entreprise et non à l'établissement stable. Les dispositions du présent paragraphe ne s'appliquent pas :

a) si les redevances se rattachent ou sont accessoires à une activité industrielle ou commerciale exercée activement dans l'Etat qui n'est pas un Etat contractant; ou

b) lorsque la Belgique est l'Etat de résidence de l'entreprise, aux redevances qui sont imposées par le Canada selon l'article 91 de la loi de l'impôt sur le revenu, tel qu'il peut être modifié sans que son principe général en soit changé.

b) bijzonderheden te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens de wetgeving of in de normale gang van de administratieve werkzaamheden van die of van de andere overeenkomstsluitende Staat;

c) inlichtingen te verstrekken die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen, dan wel inlichtingen waarvan het verstrekken in strijd zou zijn met de openbare orde.

ARTIKEL 27

Diverse bepalingen

1. De bepalingen van deze Overeenkomst tasten in geen enkel opzicht de fiscale voorrechten aan die leden van een diplomatieke zending of een consulaire post ontleen aan de algemene regelen van het volkenrecht of aan bepalingen van bijzondere overeenkomsten.

2. De bepalingen van de Overeenkomst mogen niet aldus worden uitgelegd dat zij op enigerlei wijze de vrijstellingen, tegemoetkomingen, verrekeningen of andere verminderingen beperken die worden of zullen worden verleend door de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat voor het bepalen van de door die Staat te heffen belasting.

3. Geen enkele bepaling van de Overeenkomst mag aldus worden uitgelegd dat zij Canada belet belasting te heffen van de bedragen die, ingevolge sectie 91 van de Canadese wet op de Inkomstenbelasting («Income Tax Act») zoals die eventueel kan worden gewijzigd zonder dat het algemene beginsel ervan wordt aangetast, in het inkomen van een inwoner van Canada zijn begrepen met betrekking tot een trust waarin die inwoner een belang heeft of met betrekking tot een verbonden buitenlandse vennootschap welke door die inwoner wordt beheerst.

4. De Overeenkomst is niet van toepassing op «beleggingsmaatschappijen van niet-inwoners» zoals omschreven in sectie 133 van de Canadese wet op de Inkomstenbelasting («Income Tax Act») of in elke andere gelijkaardige bepaling die in Canada na de ondertekening van de Overeenkomst zou worden uitgevaardigd of op de inkomsten die de aandeelhouders uit zulke maatschappijen verkrijgen.

5. De vrijstelling waarin artikel 12, paragraaf 3, subparagraaf b) voorziet, is niet van toepassing indien de onderneming die de royalty's verkrijgt in een Staat die geen overeenkomstsluitende Staat is, een vaste inrichting heeft waaraan de royalty's kunnen worden toegerekend en indien de royalty's in de Staat waarvan de onderneming inwoner is en in de Staat waar de vaste inrichting is gelegen, onderworpen zijn aan een belasting waarvan het totaal minder dan 60 percent bedraagt van de belasting die in de Staat waarvan de onderneming inwoner is zou worden geheven indien de royalty's niet aan de vaste inrichting maar aan de onderneming zouden kunnen worden toegerekend. De bepalingen van deze paragraaf zijn niet van toepassing :

a) indien de royalty's zijn verkregen in verband met, of aanvullend of bijkomstig verband houden met, een nijverheids- of handelsbedrijf dat in de Staat die geen overeenkomstsluitende Staat is werkelijk wordt uitgeoefend; of

b) in het geval dat België de Staat is waarvan de onderneming inwoner is, op royalty's die ingevolge sectie 91 van de Canadese wet op de Inkomstenbelasting («Income Tax Act») zoals die eventueel kan worden gewijzigd zonder dat het algemene beginsel ervan wordt aangetast, in Canada werden belast.

6. Nonobstant les dispositions des paragraphes 2 et 3 de l'article 11 et des paragraphes 2 et 3 de l'article 12, les intérêts et les redevances (sauf les redevances auxquelles s'applique le paragraphe 5) provenant d'un Etat contractant et payés à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans le premier Etat à un taux n'excédant pas 15 pour cent du montant brut des intérêts et 10 pour cent du montant brut des redevances si:

a) ces intérêts ou redevances sont reçus par une société et une ou plusieurs personnes qui ne sont pas des résidents de cet autre Etat contractant détiennent directement ou indirectement, par l'entremise d'une ou de plusieurs sociétés ou autrement, au moins 50 pour cent du capital de cette société et, directement ou indirectement, en assurent la direction ou la contrôle; et

b) ces intérêts ou redevances ne sont pas assujettis à l'impôt dans l'autre Etat en vertu des règles ordinaires de sa législation fiscale.

VII. DISPOSITIONS FINALES

ARTICLE 28

Entrée en vigueur

1. La présente Convention sera ratifiée et les instruments de ratification seront échangés à aussitôt que possible.

2. La Convention entrera en vigueur le quinzième jour suivant celui de l'échange des instruments de ratification et ses dispositions seront applicables:

a) en Belgique:

(i) à l'égard des impôts dus à la source, sur les revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier de l'année de l'échange des instruments de ratification;

(ii) à l'égard des autres impôts, pour toute période imposable prenant fin à partir du 31 décembre de l'année de l'échange des instruments de ratification;

b) au Canada:

(i) à l'égard des impôts retenus à la source, sur les montants payés à des non-résidents ou portés à leur crédit, à partir du 1er janvier de l'année de l'échange des instruments de ratification;

(ii) à l'égard des autres impôts, pour toute année d'imposition commençant à partir du 1er janvier de l'année de l'échange des instruments de ratification.

3. Les dispositions de la Convention entre la Belgique et le Canada tendant à éviter les doubles impositions et à régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu signée à Ottawa le 29 mai 1975 cesseront d'avoir effet à l'égard des impôts belges ou canadiens auxquels la présente Convention s'applique conformément au paragraphe 2.

6. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 11, paragrafen 2 en 3, en artikel 12, paragrafen 2 en 3, mogen interest en royalty's (niet zijnde royalty's waarop paragraaf 5 van toepassing is) afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, in de eerstbedoelde Staat worden belast tegen een tarief dat niet hoger is dan 15 percent van het brutobedrag van de interest en 10 percent van het brutobedrag van de royalty's, indien:

a) die interest of royalty's zijn verkregen door een vennootschap en een of meer personen die geen inwoner zijn van die andere overeenkomstsluitende Staat, onmiddellijk of middellijk, via een of meer vennootschappen of op een andere wijze, ten minste 50 percent van het kapitaal van die vennootschap bezitten en, onmiddellijk of middellijk, de leiding hebben van of toezicht uitoefenen op die vennootschap; en

b) die interest of royalty's in de andere Staat overeenkomstig de gewone regels van de belastingwetgeving van die Staat niet aan belasting zijn onderworpen.

VII. SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 28

Inwerkingtreding

1. Deze Overeenkomst zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen zo spoedig mogelijk te Brussel worden uitgewisseld.

2. De Overeenkomst zal in werking treden de vijftiende dag na die waarop de akten van bekrachtiging worden uitgewisseld en de bepalingen ervan zullen van toepassing zijn:

a) in België:

(i) op de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het jaar van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging;

(ii) op de andere belastingen voor belastbare tijdperken die eindigen op of na 31 december van het jaar van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging;

b) in Canada:

(i) op de bij de bron ingehouden belastingen op bedragen die op of na 1 januari van het jaar van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging aan niet-inwoners worden betaald of toegekend;

(ii) op de andere belastingen voor elk belastingjaar dat aanvangt op of na 1 januari van het jaar van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging.

3. De bepalingen van de op 29 mei 1975 te Ottawa ondertekende Overeenkomst tussen België en Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van enige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen, zullen ophouden van toepassing te vinden op alle Belgische of Canadese belastingen waarvoor deze Overeenkomst ingevolge paragraaf 2 uitwerking heeft.

ARTICLE 29

Dénonciation

La présente Convention restera en vigueur tant qu'elle n'aura pas été dénoncée par un Etat contractant. Chaque Etat contractant pourra, jusqu'au 30 juin inclus de toute année civile à partir de la cinquième année suivant celle de l'échange des instruments de ratification, donner par la voie diplomatique un avis de dénonciation écrit à l'autre Etat contractant. Dans le cas de dénonciation avant le 1er juillet d'une telle année, la Convention cessera d'être applicable:

a) en Belgique:

(i) à l'égard des impôts dus à la source, sur les revenus attribués ou mis en paiement après le 31 décembre de l'année au cours de laquelle l'avis de dénonciation aura été donné;

(ii) à l'égard des autres impôts, pour toute période imposable prenant fin à partir du 31 décembre de l'année qui suit immédiatement celle au cours de laquelle l'avis de dénonciation aura été donné;

b) au Canada:

(i) à l'égard des impôts retenus à la source, sur les montants payés à des non-résidents ou portés à leur crédit, après le 31 décembre de l'année au cours de laquelle l'avis de dénonciation aura été donné;

(ii) à l'égard des autres impôts, pour toute année d'imposition commençant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle au cours de laquelle l'avis de dénonciation aura été donné.

EN FOI DE QUOI les soussignés, dûment autorisés à cet effet par leurs Gouvernements respectifs, ont signé la présente Convention.

FAIT en double exemplaire à Ottawa, le 23 mai 2002, en langues française, anglaise et néerlandaise, les trois textes faisant également foi.

POUR LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME DE BELGIQUE:

...

POUR LE GOUVERNEMENT DU CANADA:

...

ARTIKEL 29

Beëindiging

Deze Overeenkomst blijft van kracht totdat zij door een overeenkomstsluitende Staat is opgezegd, maar elk van de overeenkomstsluitende Staten kan tot en met 30 juni van elk kalenderjaar na het vijfde jaar dat volgt op het jaar van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging, aan de andere overeenkomstsluitende Staat langs diplomatieke weg een schriftelijke opzegging doen toekomen. In geval van opzegging voor 1 juli van zodanig jaar, houdt de Overeenkomst op van toepassing te zijn:

a) in België:

(i) op de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld na 31 december van het jaar waarin de opzegging is gedaan;

(ii) op de andere belastingen voor belastbare tijdperken die eindigen op of na 31 december van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat van de opzegging;

b) in Canada:

(i) op de bij de bron ingehouden belastingen op bedragen die na 31 december van het jaar waarin de opzegging is gedaan aan niet-inwoners worden betaald of toegekend;

(ii) op de andere belastingen voor elk belastingjaar dat aanvangt op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat van de opzegging.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gevolmachtigd door hun respectieve Regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Ottawa, op 23 mei 2002, in de Nederlandse, de Franse en de Engelse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek.

VOOR DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË:

...

VOOR DE REGERING VAN CANADA:

...

PROTOCOLE

Au moment de procéder à la signature de la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Canada en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, les soussignés sont convenus des dispositions suivantes qui forment partie intégrante de la Convention.

1. En ce qui concerne le paragraphe 1 de l'article 4

Il est entendu que :

a) aux fins d'application de la Convention aux :

(i) impôts sur le revenu, l'expression « assujettie à l'impôt » fait référence à l'assujettissement aux impôts sur le revenu et non pas aux impôts sur la fortune;

(ii) impôts sur la fortune, l'expression « assujettie à l'impôt » fait référence à l'assujettissement aux impôts sur la fortune et non pas aux impôts sur le revenu;

b) l'expression « résident d'un Etat contractant » comprend également :

(i) une société ou une autre organisation qui est constituée et exploitée exclusivement aux fins d'administrer ou de fournir des prestations en vertu d'un ou de plusieurs fonds ou régimes établis dans le but de fournir des prestations de pensions ou de retraite ou d'autres avantages aux employés, qui est généralement exonérée d'impôt dans un Etat contractant et qui est un résident de cet Etat en vertu de la législation de cet Etat;

(ii) une société ou une autre organisation qui est exploitée exclusivement à des fins religieuses, charitables, scientifiques, éducatives ou de caractère public qui est généralement exonérée d'impôt dans un Etat contractant et qui est un résident de cet Etat en vertu de la législation de cet Etat.

2. En ce qui concerne le paragraphe 6 de l'article 10

Les dispositions du présent paragraphe s'appliquent également à l'égard des revenus qu'une société qui exerce une activité commerciale dans le domaine des biens immobiliers tire de l'aliénation de biens immobiliers situés au Canada, même en l'absence d'un établissement stable au Canada, mais uniquement dans la mesure où ces revenus sont imposables au Canada en vertu des dispositions de l'article 6 ou du paragraphe 1 de l'article 13.

3. En ce qui concerne l'alinéa a) du paragraphe 3 de l'article 11

Il est entendu que l'exemption prévue à cet alinéa ne s'applique pas aux intérêts qui sont payés à l'égard d'une dette qui a été créée ou acquise essentiellement dans le but de tirer avantage de cette disposition et non pour des raisons économiques sincères.

4. En ce qui concerne le paragraphe 4 de l'article 12

Il est entendu que les rémunérations payées pour de l'assistance technique ou pour des services techniques ne sont pas considérées comme des rémunérations payées pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans le domaine industriel, commercial ou scientifique mais qu'elles sont imposables conformément aux dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas.

PROTOCOL

Bij de ondertekening van de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen zijn de ondergetekenden overeengekomen dat de volgende bepalingen een integrerend deel van de Overeenkomst vormen.

1. Met betrekking tot artikel 4, paragraaf 1

Er is overeengekomen dat :

a) voor de toepassing van de Overeenkomst met betrekking tot

(i) inkomstenbelastingen, de uitdrukking « aan belasting zijn onderworpen » verwijst naar het onderworpen zijn aan belastingen naar het inkomen en niet aan belastingen naar het vermogen;

(ii) vermogensbelastingen, de uitdrukking « aan belasting zijn onderworpen » verwijst naar het onderworpen zijn aan belastingen naar het vermogen en niet aan belastingen naar het inkomen;

b) de uitdrukking « inwoner van een overeenkomstsluitende Staat » eveneens :

(i) een vennootschap of een andere organisatie omvat die uitsluitend opgericht en werkzaam is voor het beheer of het verstrekken van voordelen uit een of meer fondsen of krachtens een of meer regelingen, ingesteld voor het verstrekken van pensioen- of uittredingsuitkeringen of andere werknemersvoordelen, en die in het algemeen van belasting is vrijgesteld in een overeenkomstsluitende Staat en inwoner is van die Staat overeenkomstig de wetgeving van die Staat;

(ii) een vennootschap of een andere organisatie omvat die uitsluitend werkzaam is voor godsdienstige, liefdadige, wetenschappelijke, opvoedkundige of openbare doeleinden en die in het algemeen van belasting is vrijgesteld in een overeenkomstsluitende Staat en inwoner is van die Staat overeenkomstig de wetgeving van die Staat.

2. Met betrekking tot artikel 10, paragraaf 6

De bepalingen van deze paragraaf zijn eveneens van toepassing op inkomsten verkregen uit de vervreemding van onroerende goederen in Canada door een vennootschap die handelt in onroerende goederen en die in Canada al dan niet een vaste inrichting heeft, maar slechts voor zover die inkomsten ingevolge de bepalingen van artikel 6 of artikel 13, paragraaf 1, in Canada mogen worden belast.

3. Met betrekking tot artikel 11, paragraaf 3, subparagraaf a)

Er is overeengekomen dat de vrijstelling waarin die subparagraaf voorziet niet van toepassing is op interest die is betaald in verband met een schuld die voornamelijk is ingesteld of verkregen met het doel uit die bepaling voordeel te halen en niet uit bonafide zakelijke overwegingen.

4. Met betrekking tot artikel 12, paragraaf 4

Er is overeengekomen dat vergoedingen voor technische bijstand of diensten niet worden aangemerkt als vergoedingen voor inlichtingen omtrent ervaringen op gebied van nijverheid, handel of wetenschap, maar dat zij in overeenstemming met de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, belastbaar zijn.

5. En ce qui concerne le paragraphe 2 de l'article 16

Les dispositions du présent paragraphe s'appliquent également, dans le cas de la Belgique, aux rémunérations reçues par un résident du Canada au titre de son activité personnelle en tant qu'associé dans une société, autre qu'une société par actions, qui est un résident de la Belgique.

6. En ce qui concerne le paragraphe 6 de l'article 27

Les dispositions du paragraphe 6 de l'article 27 ne s'appliquent pas si :

a) la participation au capital de la société qui reçoit les intérêts ou les redevances a été souscrite pour des raisons économiques ou financières sincères, et

b) à la fin de l'année d'imposition ou de la période imposable visée, la somme du capital libéré et des réserves taxées de la société qui reçoit les intérêts ou les redevances n'excède pas 33 pour cent de ses dettes.

EN FOI DE QUOI les soussignés, dûment autorisés à cet effet par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Protocole.

FAIT en double exemplaire à Ottawa, le 23 mai 2002, en langues française, anglaise et néerlandaise, les trois textes faisant également foi.

POUR LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME DE BELGIQUE:

...

**POUR LE GOUVERNEMENT
DU CANADA:**

...

5. Met betrekking tot artikel 16, paragraaf 2

De bepalingen van deze paragraaf zijn in België eveneens van toepassing op beloningen die een inwoner van Canada verkrijgt terzake van zijn persoonlijke werkzaamheid als vennoot in een vennootschap, niet zijnde een vennootschap op aandelen, die inwoner is van België.

6. Met betrekking tot artikel 27, paragraaf 6

De bepalingen van artikel 27, paragraaf 6 zijn niet van toepassing indien,

a) de deelneming in het kapitaal van de vennootschap die de interest of de royalty's verkrijgt, werd aangegaan op grond van bona fide zakelijke of financiële overwegingen, en

b) het gestorte kapitaal en de belaste gereserveerde winst van de vennootschap die de interest of de royalty's verkrijgt, op het einde van het desbetreffende belastingjaar of belastbaar tijdperk niet meer bedragen dan 33 percent van de schuld van die vennootschap.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gevolmachtigd door hun respectieve Regeringen, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Ottawa, op 23 mei 2002, in de Nederlandse, de Franse en de Engelse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek.

VOOR DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË:

...

**VOOR DE REGERING
VAN CANADA:**

...

**AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS
À L'AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT**

Avant-projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Canada en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôt sur le revenu et sur la fortune, et au Protocole.

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

La Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Canada en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, faits à Ottawa le 23 mai 2002, sortiront leur plein et entier effet.

**VOORONTWERP VAN WET VOOR ADVIES
VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE**

Voorontwerp van wet houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en met het Protocol.

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

De Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het Protocol, ondertekend te Ottawa op 23 mei 2002, zullen volkomen gevolg hebben.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

35.969/2

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, le 8 octobre 2003, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi «portant assentiment à la Convention entre le gouvernement du Royaume de Belgique et le gouvernement du Canada en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et au Protocole, faits à Ottawa le 23 mai 2002», a donné le 29 octobre 2003 l'avis suivant:

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet n'appelle aucune observation.

La chambre était composée de:

M. Y. KREINS, président de chambre;

M. J. JAUMOTTE et Mme M. BAGUET, conseillers d'État;

MM. F. DELPÉRÉE et J. KIRKPATRICK, assesseurs de la section de législation;

Mme A.-C. VAN GEERSDAELE, greffier.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. JAUMOTTE.

Le greffier,

A.-C. VAN GEERSDAELE.

Le président,

Y. KREINS.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

35.969/2

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 8 oktober 2003 door de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «houdende instemming met de Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van Canada tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en met het Protocol, ondertekend te Ottawa op 23 mei 2002», heeft op 29 oktober 2003 het volgende advies gegeven:

Aangezien de adviesaanvraag is ingediend op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving van de Raad van State overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Op die drie punten behoeft over het ontwerp geen enkele opmerking te worden gemaakt.

De kamer was samengesteld uit:

De heer Y. KREINS, kamervoorzitter;

De heer J. JAUMOTTE en mevrouw M. BAGUET, staatsraden;

De heren F. DELPÉRÉE en J. KIRKPATRICK, assessoren van de afdeling wetgeving;

Mevrouw A.-C. VAN GEERSDAELE, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer J. REGNIER, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J. JAUMOTTE.

De griffier,

A.-C. VAN GEERSDAELE.

De voorzitter,

Y. KREINS.